

Szerkesztőség: **Kiadóhivatal**
és nyomda: **Bul. Reg. Ferdinánd** (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürgőny cím:
Közlöny: Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kinyomása és rotációs nyomása.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente
1080. félre 540. negyed-
évre 270. havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lejél
több :: Éves szám 5 Lej.
Vasárnap 6 Lej :: (Bucu-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint ::

XLVI. évfolyam, 285. szám * Főszerkesztő: **STAUBER JÓZSEF** * Szombat, 1931. december 12

Résen kell lennünk

Annak a bizalmas értekezletnek, amely a napokban az aradmegyei prefekturán folyt le, ha az istenek és — Bucurestiben is úgy akariák, még messzire kiható jelentősége lehet Arad város és közvetve a megye közéletére nézve. Az ország légi ügyeinek polgári legfőbb igazgatója, Ruzsinszky nyugalmazott tábornok és a kereskedelmi minisztérium légügyi vezérfelügyelője, Sturdza nyugalmazott őrnagy, konkrét megállapodásokra jutottak Arad katonai, közigazgatási, kereskedelmi, vámügyi és közbiztonsági vezetőivel, egy nemzetközi jellegű légiforgalmi állomás aradi megépítésére nézve, amely a maga rendkívüli lehetőségeivel máról-holnapra hivatva van az országnak ezt a mostoha-sorsra kényszerített városát Európa vérkeringésébe kapcsolni be.

A kiszámíthatatlan akaratu sors jóleső elégtételként kell fogadnunk a gyorsan kifejedőtt eseményeket, amelyeket, ezuttal úgy érezzük, kárpótlásként szánt Aradnak, mindazokért a veszteségekért, amelyek közéletünk egyes speciális területeit sújtották. Háttérben dolgozó, ismeretlen, de a maguk inkognitójában is nagyhatalmu erők, mintha szándékosan üldözöbe vették volna ezt a közel 80.000 lakosú, nagy külterületű, szép és fejlődésképessegekkel megáldott várost: az utóbbi évek során egyre jobban elmaradtunk a városok között folyó létért való küzdelemben. Közel egy évtizede mulik már, hogy — az egy állami orvosi laboratóriumot kivéve — egyetlen egy új intézménnyel sem gazdagodtunk. Ellenkezőleg: nem kaptuk meg az árutözsédét, sőt még a vasuti főfelügyelőséget is elvezényelték tőlünk, milliós értékeket hagyva üresen, csupán az enyészet gondjaira bízva a város területén és többszáz család anyagi és erkölcsi krízisét a város társadalmában. Megérdemeltük végre is a véletlenek szerencsés összetalálkozását, amely szinte egyik napról a másikra nemzetközi repülőállomást, nemzetközi áruforgalomra berendezkedő aradi vámhivatalt, pilótáiskolát és — ami leginkább meglepő — rádióleadó-állomást ígér a város és a megye lakossága számára.

Arad hivatali közéletének vezetői tudatában vannak a messziről érkező ajándék-jelentőségének. A megbeszélések eredménye meggyőzte a város vendégeit is arról, hogy itt jószándékban, becsületos munkaakaratban nincs hiány: minden egyes aradi polgár lelkes támogatója a nagyszabású terv megvalósításának. Az ipar, a kereskedelem várakozással tekint a tavaszi munkaalkalom, majd ezt követőleg a meginduló idegenforgalom tág lehetőségei elé, amelyek minden bizonnyal csak hozhatnak számunkra valamit. Érdeklődést vállalatunk, terményeink, egykor messzi-hírű ipari cikkeink iránt, amelyek a mostoha rendelkezéseket követő, szomorú viszonyaink között itt pusztulnak raktárainkban, a pénzhiány miatt eladatlanul és a méregdrága vasuti tarifa miatt elszállíthatatlanul.

Am nem elég még a lelkesedés, az együttműködés hajlandósága arra, hogy az ígért új intézmények valóban megépüljenek Arad területén. A megye parlamentjeinek, a város hivatali vezetőinek, a pénzügyi, kereskedelmi és ipari közéletünk vezetőinek, még idején vigyáznunk kell arra, nehogy — mint már annyiszor történt, — mielőtt megkaptuk volna végérvényesen, elragadhassák előlünk. Résen kell lennünk, mert, mint mindenben, a versenyképesség rugékonny talpraesettsége szeresheti csak vissza lassanként azt a pozíciót Arad számára, mely tradíciójánál, gazdagságánál és életképességénél fogva, joggal megilleti.

Vihar a Kamarában a tanítók fizetése körül

Iorga lemondással fenyegetőzött, ha a javaslatot nem szavazzák meg — 50 ezer »pária« nevében mondott köszönetet a pártoknak a tanítók szövetségének elnöke — Az a veszély fenyegette a kormányt, hogy leszavazzák a javaslatot

A Kamara éjjeli ülésén megszavazta a költségvetést

Bucurestiből jelentik: A kamara péntek délutáni ülésén elparentálták Derusi volt minisztert, majd Popescu (Sterepárti) tiltakozott az ellen, hogy a Stere-csoportnak nem adták meg a szót a felirati vitánál és a költségvetésnél, holott külön pártot alkot, amelynek joga van minden javaslatról elmondani a véleményét. Utólag bírálja a költségvetést és kijelenti, hogy azt nem fogadja el.

Cantili kéri, hogy a régensek nyugdíj-ügyét tűzzék napirendre.

Dinu Bratianu deklarációt olvas fel, amelyben a liberális párt parlamenti csoportjának határozatait ismerteti, majd kijelenti, hogy a kormány demagógiát űz, amikor azt terjeszti országszerte, hogy a liberálisok nem akarják megszavazni a mezőgazdasági adósságok konvertálását.

Argetoianu: — Nem kell a lapok után elindulni. Radianu államtitkár nem mondotta azt, ami a lapokban megjelent.

Dinu Bratianu: — A Neamul Romanesc is közölte!

Iorga miniszterelnök: — Sem én, sem Argetoianu nem vagyunk a Neamul Romanesc szerkesztői.

Veszélyben a költségvetés egyensúlya

Ezután folytatták annak a törvényjavaslatnak vitáját, amely a tanítók fizetését a községekre és megyékre hárítja át. Argetoianu hangsúlyozza, hogy a javaslatot meg kell szavazni, mert különben felborul a költségvetés egyensúlya. Ismét kijelenti, ha a községek és megyék nem tudnak fizetni a tanítókat, a rendkívüli alapokból nyújt nekik segítséget.

Trancu Iasi támadja a javaslatot. — A tanítókat nem lehet kitenni a nyomornak — jelentette ki. — Csak az biztosíthatja őket, ha az egymilliárdot beveszik a költségvetésbe.

Mosoiu Tibériu liberális szintén a javaslat ellen beszél. — Inkább építsék le a hét alminisztert! — mondotta és kijelentette, hogy nem szavazza meg a javaslatot. Toma (georgista) hasonló értelemben szólalt fel.

Iorga miniszterelnök: — Nem arról van

A fizetések biztosító egymilliárd lejt bevették a költségvetésbe

Az izgalom fokozódik, a képviselők a közöpré tömörülnek, az egész Ház megtelt. Iorga is, az ellenzék is kéri a szavazást. Uglvárszik, hogy a javaslat ellenzői vannak többségben. Argetoianu menti meg a helyzetet. Javasolja, hogy küldjenek ki egy szűkebb bizottságot, a mely pénzügyi szakértőkből álljon és az keresse meg a megoldást a költségvetés keretén belül. A Kamara hozzájárult ehhez és küldötte a bizottságot, amelynek tagjai között Lupu dr. is helyet foglalt. Tíz percre felfüggesztették az ülést. Ezalatt a bizottság félrevonult és befejezte munkáját. Az ülés utiabb megnyitása után Argetoianu pénzügyminiszter bejelentette, hogy az egymilliárdot belevették a költségvetésbe és így az elemi iskolákra vonatkozó törvényt módosító javaslatot nem bocsátják szavazás alá. Ezzel rendkívül izgalmas hangulatban véget ért a Kamara ülése.

A szenátus mai ülésén Averescu marsall támada a kormányt Argetoianu pénzügyminiszteréért, hogy a jó pénzügyminiszternek pénzügyi érzékkel kell

szó, hogy az állam, vagy a községek fizessék a tanítókat, hanem arról, hogy politikai kampanyt indítottak a kormány ellen. Önök akciót indítottak ellenünk, de aki nekünk ugrik, az megüti a bokáját!

Nagy zaj keletkezik, Lupu dr. és Toma hevesen tiltakoznak, majd Lupu dr. felsiet a szószékre.

Iorga miniszterelnök: — Ön támogatást ígért nekem, nem támadást!

Lupu dr.: — Nekem meg kell védeni a tanítókat! Ez nem politikai kérdés!

„A tanítók az én kis kollégáim”

Iorga miniszterelnök: — Ha a tanítók áprilisig nem kapják meg a fizetésüket, akkor lemondok. A tanítók az én kis kollégáim, senki jobban nem szereti őket, mint én. Ha nem szavazzák meg a javaslatot, akkor elmegyek úgy, hogy sose térek vissza erre a helyre, ahol annyit kell ártatlanul szenvedni. Nem lehet másfél milliárddal emelni a költségvetést, más-honnan nem lehet ezt az összeget előteremteni.

Lupu dr.: — Nacionalizálják a bankokat, amelyek ugys csak vegetálnak!

Mihalache javasolja, hogy keresse-nek valamilyen megoldást. Ha a községek és a megyék nem tudják fizetni a tanítókat, Argetoianu pedig nem tudja előteremteni a milliárdot, akkor a tanítók nyomorba kerülnek. Az állam vállalja továbbra is a fizetési kötelezettséget a tanítókkal szemben és inkább a kincstár hajtsa be a községektől a hozzájárulást. Az elemi iskola a nemzet alapja.

Argetoianu igazat ad Mihalachenak, hogy nem bizonyos, hogy az egymilliárd befolyik, de akkor az sem bizonyos, hogy a 24 milliárd bevételt inkasszálják. Kötelezi magát arra, hogy a tanítókról gondoskodik és elfogad minden jobb megoldást.

Toma, a tanítók szövetségének elnöke köszönetet mond a pártoknak, hogy a tanítókat pártfogásukba vették. Ötvenezer páriáról van szó, akik a legnagyobb nyomor elé néznek. Az összes tanítók nevében kéri a képviselőket, hogy ne szavazzák meg a javaslatot.

birnia, tisztában kell lennie a törvényekkel és komolyság kell hogy jellemezze. Argetoianu nem rendelkezik ezekkel a tulajdonságokkal. Argetoianu 1921-ben a Banca Comercialának 32 millió frankot 32 millió lejért, tehát 6 millió frankért adott el. Ilyen komolytalan ember nem lehet pénzügyminiszter — jelentette ki Averescu.

A Kamara éjjeli rövid ülést tartott, amelyen a költségvetési javaslatot általánosságban elfogadták. Argetoianu kijelentette, hogy most nem szólal fel, mert álláspontja a költségvetési javaslattal kapcsolatosan már ismeretes, de különben is az egyes tárcák költségvetési vitája során részletesen fogja elveit ismertetni. Az elnök ezután szavazást rendelt el és a Kamara 131 szavazattal 11 ellenében általánosságban elfogadta a javaslatot.

Adakozzunk a munkanélkülieknek!

A magyarországi minoriták is visszatérnek az Aradon kimondott szigorú szerzetesi élethez

A visszatérést egyelőre csak lelkiekben fogadták el — Nehány éven belül azonban a külső viseletben is a szerzetesi egyszerűséghez térnek vissza — A szerzetesek közül többen kiléptek a rendből

Általános érdeklődés kísérte az erdélyi Minorita-rend augusztusi nagygyűlését Aradon, a mely Rómából jött indítványra elfogadta a rend eredeti tradícióhoz való visszatérését és szeptember elsejétől fogva ismét felöltötte a szerzetesi ruhát és a fekete övet felcserélte a fehér cingulussal. Ezt a rendi szabályokhoz való visszatérést, a klauzura szigorú beállítását nemcsak az erdélyi, hanem a magyarországi minorita-rendekre is kötelezővé tette a Szent-szék, azonban míg az erdélyi Minorita-rend szöveg szerint elfogadta a Rómából jött indítványt, a magyar rendházak nem vetették alá magukat és bár lelkiekben elfogadták a szigoritást, a ruha és a fehér öv viselését megtagadták. A szegedi minoriták közül a klauzurára való tekintettel hárman kérték a világi papok közé való felvételüket s már el is hagyták a rendházat, hogy valamelyik plébánián vagy iskolában foglaljanak helyet.

Ezzel az érdekes hírrel kapcsolatban érdeklődöttünk az aradi minoritáknál. Illetékes helyről nyert értesüléseink szerint az új kánonjogi törvény alapján nemcsak a minorita-rendnél vezették be ezeket a szigorításokat, hanem általában az összes szerzetesrendeknél, amelyek az évszázadok folyamán alapításuk óta lényegesen eltértek szigorú alapszabályaiktól. A régi Magyarországon élő minoriták azonkívül a szigorú szabályok alól felmentést is élveztek, ami azért volt szükséges, mert a kultúra terjesztése, az ifjúság nevelése már a XIII. századtól kezdve az ő kezükben volt és így rendkívül fontos pozíciójuk nem fért össze a szerzetesek visszavonult életrendjével. Az impériumváltozás után négy részre szakadt a magyar minorita-rendtartomány, de egyöntetű szokásaikat azért megtartották. Legutóbb azonban a rend generálisa összehívta a rendtartományi gyűléseket és elfogadtatta velük azt a határozatot, hogy visszatérnek a rend eredeti szokásaihoz.

A rögeszme

Írta: ISABELLE SANDY

Még a mai romlott, gyökeréig anyagias világban is akadnak idealisták. Akik hisznek az igazságban, az erkölcsben, a szerelemben s a lelkük mélyén egy maguk felépítette effajta ideális rögeszme hódolnak.

Diane de Sorbier rögeszméje... a halál volt. Ezt rajta kívül senki sem tudta. A halál szerelmese volt. Hároméves korában elvesztette az anyját. Az apját imádta. Éppen tizenhatodik évét töltötte be, amikor az apja a harctéren elesett. Huszonnégy éves korában legkedvesebb nagynénjét temette el, aki anyja helyett anyja volt. Ekkor megérlelődött benne a gondolat, hogy további életfeladata semmi egvén, mint... a halált várni. Megbarátkozott a halál gondolatával. Megszerette.

Pedig életerős, nagyon szép leány volt. Elvonultan élt falusi kastélyában, de ha néhány napján az öreg inas kíséretében bekocsizott a szomszédos városkába, bevásárlásai eszközölésére, mindenkinek megakadt rajta a szeme.

Egy szép napon egyik távol élő nagynénjének, — aki maga vénleány maradt, de annál szenvedélyesebben boronálta össze embertársait — eszébe ötlött, hogy illik törődni Diane jövőjével. Keresztfiát, Roger Sauvart, egy fiatal mérnököt, azzal az ürüggyel, hogy Diane birtokának fekvését tanulmányozza. Diane-hoz utaztatta. Bekövetkezett az elkerülhetetlen. Diane furcsán, csodálatosan szép volt divatjainak ruháiban, amelyeknek ósdi szabását a divat szeszélye éppen mostanában ismét felszínre vetette. Az elkényeztetett, blazirt párisi fiút elbűvölte ez a különös egyéni szépség. A nagy tengerzöld szemek, minden kacérságtól mentes, tiszta tekintete. Intelligens volt, megértette, hogy Diane-nal csak nyílt játszámát játszhat. Szerelmével kapcsolatban, mind-

— A szegedi, miskolci, egri és nyírbátori magyar rendházak csakugy, mint az erdélyi rendtartomány, szintén elfogadták a visszatérést, de csak lelkiekben — mondotta informátorunk, aki nemrégiben Szegeden járt rendi ügyekben dr. Pásziny rendfőnök megbízásából. — A külsőségekben nem tértek vissza a szabályokhoz, azonban ezzel még nincsen az ügy lezárva, mert legfeljebb 2—3 éven belül mégis csak vissza kell térniük. A szegedi rendházból tényleg történtek áthelyezések világi papi székekbe. Dr. Papp Béla szegedi házfőnök-plébános, Bauer Bertalan és Horváth Béla rendtagok áthelyezésüket kérték és meg is kapták. Az ilyen áthelyezések után üresen maradt helyeket azután már az új kánonjogi törvények alapján nevelt szerzetesekkel fogják betölteni s így a rend mégis csak visszatér lassanként a szerzetesi egyszerűséghez.

A nemzetipárt cáfolja Titulescu pártelnökségét

Cáfolják Lugojeanu táviratát is, amely a Titulescuval folytatott tárgyalások eredményéről számolt be — Hír szerint Titulescu lemond londoni követi állásáról

Bucurestiből jelentik: A nemzeti-paraszt-párt elnökválságát, mint ismeretes, úgy akarják megoldani, hogy a párt elnöki tisztségét Titulescunak ajánlják fel. Lugojeanu volt miniszterelnökségi állantiútkár már két hete tárgyal Titulescuval Londonban, ahonnan ma telefonon felhívta Boila Romulust. A telefonjelentés szerint Titulescu bizonyos körülmények között hajlandó az elnöki szék átvételére. Lugojeanu szerint ezek a feltételek nem teljesíthetetlenek és az azokra vonatkozó tárgyalásokat tovább folytatja. Amennyiben megtörténik a megegyezés, úgy Titulescu a néhány nap múlva kezdődő karácsonyi szabadsága alkalmával már benyújtja lemondását a londoni követi állásról és elfoglalja a nemzeti-paraszt-

A spanyol köztársaság új elnöke letette az esküt és beköltözött a királyi palotába

— Madrid zászliódiszben —

Madridból jelentik: Zamora köztársasági elnök, akit tegnap választottak meg, ma délután fél 3 órakor tette le az esküt a nemzetgyűlésnek. Az eskütétel megtörténte után Zamora a királyi palotában részére berendezett lakosztályba vonult és a palota erkélyéről végignézte a tiszteletére rendezett katonai parádét. Az új köztársasági elnök beiktatása alkalmából Madrid a mai napra zászliódiszt öltött. Zamora köztársasági elnöknek ma délután megválasztása előtt a spanyol belügyminiszter átnyújtotta az Izabella-rend nagykeresztjét.

A köztársasági elnök egyben kijelentette, hogy minden erejével azon lesz, hogy Spanyolország az új államalakulatban is megtartsa a barátságos viszonyt az európai nagyhatalmakkal. A belső rend biztosítására a kormány különben megtett minden intézkedést és a harmónikus együttműködést az egyes politikai pártok között nem fogja zavarni semmi olyan mozgalom, amely esetleg a régi államforma visszaállítását célozná.

párt elnöki székét. Ebben az esetben a londoni követ részt vesz a legközelebbi időközi választáson, hogy bekerüljön a parlamentbe. Boila Romulus Lugojeanu közléseit nyomában közölte Maniu Gyulával, aki meglegező kést fejezte ki afölött, hogy a nemzeti-parasztpártnak ez a kérdése megoldás előtt áll.

Az Adeverul írja, hogy Titulescu rövidesen az országba jön, de nem valószínű, hogy ez a látogatás hívei hívására történik, hanem inkább a kormány kívánságára. A lap megcáfolja Lugojeanu állítólagos kolozsvári táviratát, amely szerint Titulescu vállalja a nemzeti-parasztpárt elnökségét. A nemzeti-parasztpárt körében erről a telefonon, vagy távirati jelentésről nem tudnak semmit.

járt a házasságról is beszélt. Titokban eljegyezték egymást.

De a Diane szívet megmozgatott varázslat hamarosan alábbhagyott. Boldogság, szerelem nem változtatott a rögeszméjén. Hovább egyre szomorubbab csak ez motoszkált a fejében: „Miért engedjem át magam egy sorstól fenyegetett szerelem bűvöletének? Férjhezmenni... családi tűzhelyet alapítani a biztos tudattal, hogy ez a tűzhely rövidesen kialszik...” Mintha drága halottai tanácsolták volna, hogy húzódjon vissza, temetkezzen az emlékeibe.

Völegényét meglepte Diane hirtelen megváltozott modora. Hosszas hallgatásai, elábrándozása. Gyöngéd faggatására Diane csak szomorú, rejtélyes mosolyokkal válaszolt. Az ősz gyönyörű volt. Roger javaslatára az ősz verőfényében órákig sétáltak a kastély körül terjedő erdőben. A természetben felnőtt Diane gyerekesen tudott örülni egy-egy késői őszi virágnak, bársonyos mohában megbújt gombának, a vörhenyes avarszőnyeg zizegésének könnyű lépései alatt. Itt, kinn a természetben, még szebb, még kíváncsibb volt, mint a zárt falak között.

Egy napon Diane indítványára „az erdei remete” látogatására indultak. Így nevezték egy nagyon öreg embert, aki az erdő egy távoli pontján, a forrás mellett, magatákolta szalmakunyhójában tengődött évtizedek óta. Erdei növényekből s a nagyritkán arra vetődők alamizsnájából élt. Mikor most jó másfél órai járás után helybeértek, a forrás mellett találták, fekvő. Két karja kitérve, feje oldalt billent...

— Meghalt! — kiáltotta sápadtan Diane. — Csakugyan... ugylátszik... Szegény ördög!... hadd lássuk! — és Roger a földönfekvőhöz közeledett.

— Nem, nem... ne menjen! — könyörgött

Diane — ne ölje ki belőlem legalább a reményt... Igy legalább azt hihetem, hogy mégis él.

— No de drágám!... hiszen nem maga ölte meg. Nem értem...

— Ne is akarja megérteni! — vágott közbe Diane. — Ez az újabb találkozás a halállal megzavar... Most, mikor boldog vagyok... újra kísért. Nem elég, hogy egész fiatalságomat tönkresilányította. Nem, nem, ne érintse ezt az embert... könyörgöm!... hadd higgyem, hogy csak alszik. Pedig... nem mozdul. Jöjjen... menjünk.

— Magam is azt hiszem, hogy csak alszik. De mégis csak meg kellene győződnünk. Nincs egy tükre, drágám?

— Tükröm? — csodálkozott Diane s már átnyújtotta retiküljéből a tükröt.

— Igen. Hadd mutassam meg ebben a ragyogó napsütésben, mire képes egy szerelmes halandó. Rögtön meg fogja látni, hogy győzi le a diadalmas szerelem a halált... amitől egy drága kis leány ilyen szörnyen retteg.

A tükör segítségével a nap egy tüzes sugarát a földön fekvő szemhéjára vetítette. A pillák megrebbentek, a fáradt szemek felnyitáltak. A földön elterült feltápáskodott és szemét dörzsölve, bosszusan dörmögte:

— Mi a csudába ébresztettek fel? ... olyan jól aludtam...

— Azt hittük, hogy meghalt, szegény ember! — morogta Diane.

— Hát aztán!... akkor is békén hagyhattak volna! Egy napon ugvis felfordulok. Mit bánom én ezt a nyomorult életet! Ha az ember már megvénült, se fiatalság, se szerelem, az egész életet elvitte az ördög!

A furcsa remete kétrét görnyedve, mint egy vén, morgós kutya, bujt be a szalmaviskózába.

A haláltól kísértett Diane ezen a verőfényes őszi délutánon gyógyult ki a rögeszméjéből...

A lónyai bányakatasztrófa borzalmas részleteiről nyilatkozik

Popescu aradi munkaügyi vezérfelügyelő

**Hogyan történt a katasztrófa? — Menekülés a halál elől —
A mentést vezető mérnök balesete**

Közel egy hete már annak, hogy a zsilvölgyi Lónya szénbányában borzalmas szerencsétlenség történt, amelynek hat bányász esett áldozatul. A szerencsétlenség ügyében azonnal vizsgálat indult, amelyre Popescu Péter munkaügyi vezérfelügyelő leutazott Lónyára. Popescu vezérfelügyelő ma visszaérkezett Aradra, ahol munkatársunknak a borzalmas bányakatasztrófa körülményeiről a következő érdekes részleteket mondotta:

— A december 5-ről 6-ra virradó éjszaka történt a szerencsétlenség a lónyai szénbánya Jieti 3. számú tárnájában, ahol abban az időben hat ember dolgozott, közöttük egy mester, egy ugynevezett műszerész, három bányász és egy munkás, aki a szénszállító kocsiánál volt elfoglalva. Munka közben, eddig még ki nem derített körülmények folytán bányalégrobbanás történt. A bányalég, amely a szénbányák réme, nem más, mint metángáz levegővel keveredve, robbanékony állapotban. Ez a rendkívül mérges, két perc alatt minden életet kioltó gáz hatolt be a tárnába és szinte percek alatt végzett a hat bányással.

Popescu vezérfelügyelő ezután a mentési munkálatok alkalmával napfényre jutott meg-
rázó részleteket ismertette röviden:

— Amikor az álarccal ellátott mentők behatoltak a szerencsétlenség színhelyére, a tárna elülső részén, a feljárónál a kocsiotogató holttestét találták meg. A holttesten semmiféle elváltozás nem volt. Ez az ember volt a legtávolabb a robbanástól és ugylátszik, megérezve a mérges gáz szagát, menekülni igyekezett. Egy husz méteres feljáró vezet a felső folyosóra. A szerencsétlen ember ezen a feljárón igyekezett felmenekülni a felső tárnába. Már majdnem sikerült is neki ez, a bányalég azonban utolérte és a munkás holtan zuhant vissza az alsó tárnába. Azoknak, akik a felső emeleten tartózkodtak, semmi bajuk sem történt s ilyenformán a szerencsétlen ember élete azon az egy méteren mulott, amit már nem sikerült maga mögött hagynia.

— Pár méterrel odébb két holttest feküdt. Mind a kettőn semmiféle elváltozás nem látszott, a fulladás szokásos jelein kívül. A robbanás kiinduló pontjánál, ott, ahol a tárna befejeződik, feküdt végül a másik három bányász holtteste. Ezt a három embert a bányalég áramlata teljes erővel érte, úgy hogy a három holttest teljesen meg volt szenesedve. Megrendítő látványt nyújtott, hogy valamennyi halott kezét görcsösen az arca elé tartotta az életosztóttól vezetve. A mérges gázok, jobbra szén-oxid áramlata oly erős volt, hogy a mentési munkálatok a legnagyobb nehézséggel folytak le és a mentést vezető mérnököt ezvizben esz-

meletét veszítve szállították ki a bányából.

— Marad végül hátra a súlyos probléma: mi okozta a szerencsétlenséget és hogy a katasztrófaért terhel-e valakit felelősség. Ennek a megállapítását rendkívüli nehézségek mutatkoznak. A bányalég tudvalevőleg csak szikra vagy láng jelenlétében robban. Éppen ezért a bányászok Dawy-féle, ugynevezett biztosítéki lámpákat hordoznak, amely olyképen van konstruálva, hogy egyrészt a láng nem érintkezik a külvilággal, másrészt pedig a lámpa abban az esetben, ha a levegőben 5 százaléknál szén-gáz oszlik meg, úgy automatikusan kial-
szik. A lámpát különös konstrukciója folytán

nem tudják felnyitni és a lámpát minden esetben, mielőtt a bányászok leszállanak a bányába, a műszerész megvizsgálja, hogy nincs-e valamilyen hibája.

— Már pedig az egyik halott bányász mellett egy alkatrészeire szedett Dawy-féle lámpást találtak, amely valószínűleg a katasztrófát előidézte. Ezután nyílt kérdés marad, hogy vajon ki felelős azért, hogy a lámpa a bányában szétesett. A műszerészt nem lehetett kihallgatni, mert ő is a halottak között van. Mielőtt a bányász lámpájának fogóját beléakasztaná a bánya falába, előbb megkopogtatja a falat, hogy elég biztosan tartanak-e a szénkristályok. Valószínűleg amikor a bányász a falat a lámpával megkopogtatta, az egyszerre szétesett, a láng érintkezett a jelenlevő szén-gázzal és így történt a halálos robbanás.

Eddig tart Popescu munkaügyi vezérfelügyelő borzalmas részletekben bővelkedő nyilatkozata, amely felér egy regény izgalmasságával és amelynek végső konklúziója az, hogy a lónyai bányászok tragikus sorsának rejtélyét soha senki nem fogja megfejteni.

Tizezer munkás marad kenyér nélkül,

mert a Cunard Line beszüntette óriási luxushajójának építését. — Anglia gazdasági életének legfájdalmasabb esete. — Az angol kormány nem tudja folytatni a luxushajó építését

Londonból jelentik: Általános feltűnést és izgalmat keltett egész Angliában az a hír, hogy a legnagyobb angol hajózási vállalat, a Cunard Line beszüntette a pár hónappal ezelőtt megkezdett óriási luxusgőzös építési munkálatait. A hatalmas gőzös építése nem kevesebb mint 4 és fél millió fontba, tehát körülbelül 2 milliárd 790 millió lejbe kerül. Az építkezés beszüntetése következtében a Cunard Line-társaság eddig már három és félezer munkást bocsátott el és még hétezer munkás elbocsátása van küszö-

bön. A londoni lapok az ügygel foglalkozva megállapítják, hogy az aranystandard felfüggesztése óta ez az eset az, amely Anglia gazdasági életét a legfájdalmasabban érinti. Az óriás gőzös építésének beszüntetését ma az angol alsóházban is szövezték. A kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy az ügy bármennyire is sajnálatos, de az angol kormánynak nem áll módjában, hogy az építkezést államköltségen folytassa tovább. Ma egyébként az alsóház ülését február 2-ig elnapolták.

Még rejtély Codoran János elemista

A boncolást csak holnap ejtik meg halálának valódi oka — Az iratok átkerültek az ügyészségre — Elhalasztották Nyékhegyi Lóthár dr. holttestének exhumálását is —

Szenzációként hatott az *Aradi Közlöny* mai híradása, amelyben Codoran János harmadik osztályú elemi iskolai tanuló gyanus körülmények között bekövetkezett haláláról emlékeztünk meg. Mint említettük, a kisfiu szülei az az a gyanu keletkezett, hogy a gyermek halála azoknak az ütéseknek következtében állott be, amelyeket az elmúlt hét pénteki tanítónőjétől kapott. A gyermek kezelőorvosa szerint ez nem valószínű, mivel kezelőorvosai a gyermekben *csonttuberkulózist állapítottak meg*, amelynek kifejlődéséhez legalább két év szükséges. A szülők gyanuja következtében az ügy a rendőrséghez került, amelynek közegei tegnap meg is ejtették a szülők kihallgatását, akik kihallgatásuk során azt kérték, hogy abban az eset-

ben, ha megállapítást nyer, hogy a gyermek halála az ütések következtében állott be, úgy a tanítónő büntettségét meg. Az ügyészség el is rendelte a gyermek felboncolását, amelynek ma kellett volna megtörténnie.

Ionescu dr. törvényszéki orvos azonban szabadságon van és így a boncolást a nyugalomban levő *Bradean Athanáz dr.-nak* — aki különben Arad leggyakorlottabb boncoló orvosa — kellett volna elvégeznie. A törvény értelmében azonban nyugalomba vonult törvényszéki orvos boncolást csak abban az esetben végezhet, ha mellette hatósági orvos is asszisztál. Minthogy a mai napon Arad négy hatósági orvosa, akiket csak ma értesítettek az ügyről, kimutathatóan hasonló ügyekben el volt foglalva, a boncolás ma nem történhetett meg és azt a holnapi nap folyamán fogják megejteni. Mint előző cikkünkben említettük, eddig nem lehet tisztán látni, hogy a szülők gyanuja mennyiben fedi a valóságot és azt kétségbevonhatatlanul csak a boncolás van hivatva megállapítani, amelynek ugyanakkor tisztázni kell azt is, hogy érheti-e vád a tanítónőt vagy pedig azt teljesen ártatlanul keverték bele Codoran János halálának ügyébe.

Itt említjük meg egyébként azt is, hogy a rendőrségről az ügy iratait a mai napon áttették az ügyészségre.

Hasonló okokból elhalasztották el Nyékhegyi Lóthár dr. táblai tanácselnök holttestének exhumálását is, amelyet az ügyészség valószínűleg a holnapi nap folyamán fogatosít és ugyanakkor ejti meg a boncolást is. *Bradean Athanáz dr.* valamelyik hatósági orvos közbertöltével.

Győzött a kínai diákkorradalom

Bejelentették az általános sztrájkot — Fegyveresen vonulnak a nankingi kormány ellen — A nankingi kormány csak azért fogadta el a Népszövetség döntését, hogy bizonyítsa Kína békés szándékát

Lemondott a japán kormány

Sanghaiból jelentik: Sanghaiból érkező jelentések szerint a városban győzött a nacionalista diákkorradalom. A diákság ma proklamációt adott ki, amelyben bejelenti az általános sztrájkot arra az esetre, ha a kormány nem utasítja vissza a leghatározottabban a Népszövetség „neveltséges” döntését. Ha kell, a sanghai diákok fegyveres erővel vonulnak Nanking ellen, hogy a kormányt az erélyes eljárásra kényszerítsék.

Nankingi hivatalos körök hangoztatják,

hogy nem találják kielégítőnek a Népszövetség határozatát a mandzsuri konfliktus ügyében és ezt csak azért fogadták el, hogy bizonyítsák Kína békés szándékát.

Tokiói jelentések szerint a japán kormány ma lemondott. A lemondásnak nincsenek diplomáciai előzményei, hanem tisztára pénzügyi okokra vezethető vissza a kormánybukás. A Kínával szembeni magatartásban nem lesz változás. Az új kormány első dolga lesz, beavatottak szerint, az aranykivitel beszüntetése.

Nemes, hizlalt élő ponty

állandóan kapható kilogrammonként
50 lejért Kozma János és Roth
delikatesz-cégnél

Glaussius Tibor és művészzenekara hang- **Dácia kávéházban.** Vasárnap és ünnepnap
versenyez a **5 órai tea táncsal.**

„Aradváros mindent elkövet, hogy a nemzetközi repülőállomás épületei minél előbb felépüljenek“

sületnek sem engedik át bál céljaira

Érdekes eseményekben és határozatokban bővelkedett ma délután a városi interimár-bizottság ülése, amelyen Radu Cornel dr. elnöklelte alatt Manole Sándor, Pauesti Miklós, Faur Demeter dr. és Moldovan Silvius dr. bizottsági tagok vettek részt, a városi ügyosztályok szakreferensein kívül.

Radu Cornel dr. a bizottság általános figyelmébe közölte ismertette azoknak a tárgyalásoknak eredményeit, amelyeket — amint az Aradi Közlöny teljes részletességgel megírta. — Ruzsinszky tábornok és Sturdza őrnagy egy Aradon felállítandó nemzetközi repülőállomás, vármihatal, pilótaiskola és rádió-leadóállomás létesítése érdekében lefolytattak, majd az új aradi intézmények társadalmi, kereskedelmi és idegenforgalmi jelentőségét méltatta. A nemzetközi légitársaságok nemrégiben megtartott brüsszeli kongresszusa kategórikusan Aradot jelölte ki az új romániai repülőállomás székhelyéül és a tervhez a belügyminisztérium és a kereskedelmi minisztériumon kívül, megadta hozzájárulását már a hadügyminisztérium is.

Aradváros társadalmának evidens érdeke, — mondotta az interimár-bizottság elnöke, — hogy az új intézmények minél előbb felépüljenek és Arad hivatali vezetői mindent el fognak követni, hogy semmiféle akadály ne gördülhessen megépítésüknek tervei elé.

A bizottság nevében Moldovan Silvius dr. bizottsági tag mondott köszönetet az elnök részletes és tartalmas expozéjáiért.

Ezután Sincai Jenő városi mérnök, az autbuszüzemnek vezetője ismertette az interimár-bizottsággal annak a végleges megállapodásnak a szövegét, amely ma délelőtt jött létre Aradváros technikai képviselői és az aradi villamos-üzem képviselői Mateescu István villanygyári igazgató között. Az egyezmény értelmében a villanyüzem hektowattontként 15.50 lejes árban adja a jövő évben a magánfogyasztóknak is a villanyáramot, egyben pedig megvalósítja a három millió lejt meghaladó új áramvezeték beruházását is. Közös akarattal megállapodásra jutottak abban a kérdésben is, hogy az árakat a szén- és a munkaárak alakulásának szempontjából, minden évben egyszer, és pedig november hónapban, új revízió alá veszik.

A tradíció — kötelez

Általános érdeklődést keltett Nichi Lázár dr. kulturpalotai igazgató beadványa ezután, amelyet személyesen olvasott fel az interimár-bizottság tagjai előtt. Nichi dr. beadványát abból az alkalomból készítette el, hogy Aradváros interimár-bizottsága tanácsi határozattal, az aradi Hora-társaságnak, mint jótékony célu egyesületnek, Szilveszter éjszakájára átengedte a Kulturpalota nagytermét táncestély céljaira. Nichi dr. hivatali kötelességéhez híven, felhívta az interimár-bizottság figyelmét arra a tényre, hogy Aradváros tradícióival és a Kulturpalota erkölcsi jelentőségé-

Lemondtak a 33-as bizottság ellenzéki tagjai

Elégedetlenek a kormány gazdasági politikájával.

Budapestről jeleltik: A 33-as bizottság ellenzéki tagjai, Kállay Tibor, Rassay, Nagy Emil, gróf Sigray és Pallavicini őrgrof ma bejelentették lemondásukat a bizottságban viselt tagságukról. A lemondást az ellenzéki tagok azzal indokolják, hogy nincsenek megelégedve a kormány gazdasági politikájával, sem pedig Károlyi miniszterelnök expozéjával.

Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök beszámolója a tárgyalásokról — A Kulturpalota nagytermét egyik egy-Redukálják az állatvásári taxákat

vel nem fér össze az, hogy a város vezetősége táncestélyek céljaira engedje át a Kulturpalota nagytermét. Ez az álláspont már szinte egyhangú kifejezésre talált az aradi Astra-kultúregyesület végrehajtóbizottsági ülésén, mely foglalkozott a városvezetőség ismeretes határozatával. Nichi dr. hangsúlyozta ezután azt is, hogy a nagyterem egy-egy bál estéjének költségei, amelyek a 15—18.000 lejt haladják meg, rendkívül igénybe vennék az estélyek rendezőbizottsági rezsijét; ezenfelül pedig a nagyterem állandó bál használata maga után vonná azt a következményt is, hogy a berendezés rongálódni kezdene és korántsem lehetne olyan tiszta állapotban őrizni meg továbbra is Arad igazi kulturális jelentőségű eseményeinek számára, mint eddig. Kérte tehát az interimár-bizottságot, hogy hivatali kötelezettségének megfelelő módon előterjesztett indokai alapján, vegye revízió alá az ügyben már meghozott döntését és ne teremtessen veszedelmes precedenseket a város vezetősége a Kulturpalota kárára akkor, amidőn egyik-másik jótékony egyesületnek táncestély céljaira rendelkezésére bocsátja a Kulturpalota nagytermét.

A Kulturpalota igazi rendeltetése

A Kulturpalota igazgatójának előterjesztése feltűnést keltett az interimár-bizottság előtt, amely élénk tárgyalás alá vette az elhangzott indítványt. Pauesti Miklós azt hangsúlyozta, hogy az interimár-bizottság már csak azért sem másíthatja meg elhatározását, mert határozatba vette az engedély megadását. Konkrét esetben pedig nagy zavarba hozná az érdekelteket, amelyeknek most újra helyiségről kellene gondoskodniok. Manole Sándor felszólalásában azt hangsúlyozta, hogy a város vezetősége kivételesen engedélyezheti a szociális jellegű jótékony egyesületeknek, hogy táncestélyeiket a Kulturpalota nagytermében tartsák meg, de ez nem jelenti egyben azt, hogy bármelyik egyesületnek joga volna elnyerni hasonló célból a helyiséget. Moldovan Silvius dr. és Faur Demeter dr. hasonló értelemben mondták el véleményeiket. Manole utólag hivatkozott arra, hogy a múltban az árvízkarosultak felszámolására rendezett nagyszabású táncestély is a Kulturpalota nagytermében zajlott le és ugyanitt készülnek megtartani Arad jótékony négyesületei is a munkanélküliek felszámolására megrendezendő báljukat.

Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök a felszólalásokat összefoglalva, kifejtette az interimár-bizottság tagjai előtt, hogy az ő eredeti intencióival is ellentétben áll a Kulturpalota nagytermének táncmulatságokra való felhasználása. Tudomása szerint a vármegyei prefektúra helyiségei a legkényesebb izlést is kielégítik, amint ez számos esetben a múltban is bebizonyult. Javasolja tehát, hogy vonja vissza az interimár-bizottság előbbi döntését és határozatilag mondja ki, hogy a nagytermet semmiféle táncmulatság céljaira a jövőben ki nem adja, még ha szociális jellegű egyesületek is kérik erre. Ez alól természetesen kizárja az aradi munkanélküli segélyakció vezetőségének januárra tervezett bálja sem lesz kivétel. A Kulturpalota intézményének tradícióit és eredeti rendeltetését minden körülmények között szem előtt kívánja tartani a város vezetősége a jövőben is és ezért az eddig is kiadott engedélyit a táncmulatságokat illetően, visszavonja. Az elnök személyes támogatását helyezte kilátásba a helyiség nélkül maradt jótékony és kulturális egyesületeknek a prefektúra helyiségének megszerzésére vonatkozó törekvések számára. Az interimár-bizott-

ság elfogadta Radu dr. elnök álláspontját és elhatározta, hogy a Kulturpalota termét bál részére nem adja át.

Ezután az interimár-bizottság elnöke azt az előterjesztést tette meg, hogy küldjön ki a bizottság egy delegációt a város piacaira, amelynek az lesz a feladata, hogy tárgyilagos helyzetjelentést adjon a piaci és az állatvásári árak alakulásáról. Stan Todor aradmegyei szenátor külön is felhívta Aradváros vezetőségének figyelmét az állatvásári taxák magasságára. A város vezetőségének az az intenciója, hogy lehetőleg minden területen újabb árcsökkenéseket érjen el. Az interimár-bizottság az árrevíziós-bizottságba Manole Sándor és Faur Demeter dr. bizottsági tagokat, Berzovan János pénzügyi, Jac Jenő gazdasági tanácsosokat és Popovici dr. városi főállatorvost delegálta. Az ülés további folyamán Kis Sándor aradvárosi vágóhídi igazgató előterjesztésében az új vágóhídi szabályrendeletet vette tárgyalás alá, amelynek részletes megvitatását a keddi interimár-bizottsági ülésen folytatják.

Barabás Béla dr. születésnapja

Arad magyarsága jókívánságaival halmozza el vezérét

Csendben és békességben ünnepnap virrad szombaton reggel Arad egyik legrövidebb utcájának, a volt Szent László-uccának egyik lakójára, aki ezüstös-haju élete párjával az első emelet egyik lakrészében talán nem is gondol rá, hogy újra egy teljes esztendő szállott el felette. Ez a békés, csendes otthon az aradi és aradmegyei magyarság nagynevű vezérének, dr. Barabás Bélának otthona, aki december hó 12-én tölti be életének becsületos munkában, sikerekben és elismerésekben gazdag 76-ik életévét, hogy egy pillanattal később a 77-be lépjen át.

Barabás Béla dr. 76. születésnapjának elérézése azonban nemcsak az ezüstshaju emberpárnak ünnepe: eseménye Arad magyar közéletének is, amely láthatatlanul is ott tiszteleg a kifogyhatatlan energiájú vezére előtt, hogy bensőséges szerencsekívánataival halmozza el. Annak a dátumának bejegyzése óta, amely ott díszeleg Barabás Béla dr. családi bibliájának belső kezdőlapján és amelyet egykor — hetvenhat évvel ezelőtt — édesapja jegyzett be komoly, nyugodt vonásokkal: „Béla fiam született...“ bizony, egy egész emberélet küzdelmes ifjúsága, nemes és mindig a köz érdekéért dolgozó férfikor szakadatlan munkája zajlott le, amely végül is egy egész nemzet osztatlan megbecsülésébe és szeretetébe emelte a negyvennyolcas függetlenségi párt nagyhirű szónokát, a Tisza Kálmán bukta fiatal ügyvédet, akit azonban a leghevesebb politikai csatározások, a bécsi császári és királyi udvar ragyogása sem bírt elszakítani attól a várostól, melyet teljes lelkével megszeretett: Aradtól. Barabás Béla dr. számára kétszer kínálta fel a sors a miniszteri tárcát, a királyi kitüntetések: de ő a legértékesebbet, a magyar nép osztatlan szeretetét és csodálatteljes megbecsülését választotta inkább helyettük. Az erdélyi sorsfordulat is helyén találta, szeretett magyarjai között, akitől nem kívánt megválni s a politikai karrier helyett inkább vállalta az erdélyi magyar kisebbségi sors küzdelemteljes feladatait. Előrehaladott kora miatt mondott le arról, hogy a román parlamentben is érvényt kívánjon szerezni a magyar nép jogainak és igazságainak: azóta itt él közöttünk, a Szent László-uccában, gondos és szerető élettársa mellett: még egykori ügyvédi táblája sem hirdeti jövedelét már kapuján, az aradi magyarság vezérének lakóhelyét. De nincs is szükség reá. Minden aradi magyar ember tudja, melyik házra virradt fel szombaton az ünnepnap reggel és a szívből jövő jókívánságok az ősz vezérhez eljutnak minden utjelző házszám és névtábla segítségével.

Megrendítő módon vetett véget életének egy aradi szőnyegkereskedő

Borotvával átvágta nyakát Schwartz Sámuel — Mire az orvos megérkezett, halott volt

— Anyagi gondjai miatt lett öngyilkos

Megrendítő öngyilkosság történt ma reggel Aradon. Schwartz Sámuel, általában ismert aradi szőnyegkereskedő az ágyában borotvával elvágta a nyakát és mire az orvosi segítség megérkezett, már kiszáradt. Az öngyilkosság részletei alább következnek:

A Strada Cuza Voda 33. szám alatt lakik Schwartz Sámuel szőnyegkereskedő családjával. A kereskedő, akinek négy gyermeke van, zavartalan boldogságban a legharmonikusabb családi életet élte. Schwartz, akit városzerte a régi, becsületes kereskedő mintaképének ismertek, konjunkturális időkben jómódu ember volt, de a súlyosbodó gazdasági helyzet nála is éreztette hatását. Az utóbbi időben perzsaszőnyegek adás-vételével foglalkozott, a szőnyegüzlet azonban sehogy sem ment. Az amúgy is idegbeteg embert a gondok nagyon megtörték, idegbaja egyre jobban elhatárolódott fölötté, azonban családtagjai előtt semmi jelét nem adta annak, hogy öngyilkossági tervekkel foglalkozna.

Az utóbbi napokban az anyagi gondok még fenyegetőbben csaptak össze Schwartz Sámuel fölött és a súlyos helyzet felemésztette a kereskedő megmaradt életerejét is. A teljesen idegromosított ember életuntan, ráncolt homlokokkal járta napi üzleti útját, családja előtt azonban továbbra is a szívélyes, melegszívű családfió maradt. Az elmúlt este még elbeszélgetett családjával, azután aludni tértek.

Ma reggel fél 9 órakor felébredt Schwartzné és átnézett férje szobájába, hogy felkötse. Schwartz még az ágyban feküdt és amikor felesége figyelmeztette, hogy itt az ideje a felkelésnek, csak annyit mondott:

— *Rögtön felkelek, csak még beretválkozom.*

Az asszony ekkor kiment és valamivel foglalatzkodott. Amikor ismét bejött a szobába, csak annyit látott, hogy férje kezében tartja a beretválókészüléket. Később feltűnt Schwartznének, hogy férje még mindig nem kelt fel. Bement a szobába, hogy megnézzze, miért késlekedik és borzalmas látvány tárult a szeme elé. Ágyában, nagy vértócsában, átvágott nyakkal feküdt Schwartz Sámuel s már, *áig ulott valami életjelt magáról, a szekré-*

Beismerő vallomást tett Vulpeanu

Bevallotta, hogy szándékosan gyilkolta meg Greabu diákot

Kolozsvárról jelentik: Váratlan fordulat állott be ma éjjel a gyilkos zenetanár ügyében. Vulpeanu ugyanis *Vioreanu* vizsgálóbíró előtt újból megváltoztatta vallomását. A vallomásban töredelmesen bevallotta, hogy *szándékosan ölte meg Greabut*. Elmondta, hogy Besztercétől Bonchidáig veszekedtek. Bonchidán Greabu megállította az autót és meg akarta zsarolni. Verekedni kezdtek melynek során Greabu előrántotta bricsesz nadrágjából a Vulpeanu tulajdonát képező Steyr-revolvert és az autóra lőtt. Ekkor Vulpeanunak sikerült a revolvert Greabu kezéből kicsavarnia. A veszekedés tovább folyt s eközben Vulpeanu azt ajánlotta, hogy folytassák az utat Kolozsvár felé. Greabu leszállt az autóból, hogy bekurblizza a kocsi. *Vulpeanu utána ment és az autó előtt egyetlen revolverlövéllyel leterítette.*

Ezután bedobta a holttestet az autóba és visszavitte Besztercére. Innen úgy folytatta útját, ahogyan azt a helyszíni vizsgálat alatt is vallotta.

Vulpeanu ezzel beismerte a szándékos emberölés büntetést, de még mindig nem lehet tudni, igazat mondott-e vagy sem. A borzalmas büntető tette sá napig szigorított vizsgálati fogságban ül s addig még védőüggyvédje sem lehet behozni.

nyen pedig mellette ott hevert a véres borotva-szerszám, ami kétségelenné tette, hogy a szerencsétlen ember öngyilkosságot követett el.

Schwartzné kétségbeesett segélykiáltására besiettek a házbéliek, akik látva, hogy mi történt, azonnal hívták a közelben lakó *Keppich* Jakab dr. orvost, egyben pedig az esetről értesítették a hatóságokat. Az orvosi segítség azonban már elkésztett, mire Keppich dr. a helyszínre megérkezett, az öngyilkos kereskedőt kihűlt testtel találta, úgy, hogy az orvos már csak a beállott halált konstatálhatta.

Nem sokkal később megérkeztek a helyszínre a hatóságok képviselői is. *Luszt* Ferenc dr. hatósági orvos, az ügyészség és *Faur* Gyula komiszár, továbbá *Dumitrescu* detektív a rendőrség képviselőiben. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen ember beretvakéssel egy 14 centiméter hosszú és

négy centi mély vágást ejtett a nyakán, melyvel teljesen átvágta a gőcsövét. A borzalmas sebtől oly nagy mennyiségű vér folyt ki, hogy az egész ágy tele volt vérrrel és még mellette a padlón is vértócsát találtak. Valóságos talány, hogy egy ember önmagán hogyan ejthetett olyan mély sebet. Az öngyilkos kereskedő ugyanis valósággal lefejezte magát a beretvakéssel.

A vizsgálat azonnal megindult az öngyilkosság okának megállapítására. Megállapítást nyert, hogy Schwartz Sámuel az utóbbi időben súlyos anyagi gondokkal küzdött és a gondok teljesen összeroncolták az idegeit. A kereskedőt idegbaja munkájában is megakadályozta és ezért elhatározta, hogy végez magával. Bucsulevelet nem hagyott maga után, ennek ellenére azonban az öngyilkosság körülményei teljes mértékben tisztázódtak úgy, hogy *Luszt* Ferenc dr. a felvett jegyzőkönyvben a boncolás mellőzését kérte.

Schwartz Sámuel öngyilkosságának híre városzerte nagy részvétet keltett. Megrázó epizódja az öngyilkosságnak, hogy a kereskedő 89 éves édesanyja előtt, aki fiával együtt él, mindeddig még eltitkolták a szörnyű esetet. Az öngyilkosság ügyében a vizsgálat folyik. Schwartz Sámuel öngyilkosságával ismét egy kereskedőtragédia végső akkordja zárult be.

Siessen, még nem késő!

Vásároljon kolozsvári Mentő-Sorsjegyet, kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalaiban

(Bul. Regele Ferdinand 4. és Bulev. Regina Maria 19, a Minorita-templommal szemben. Legközelebbi kiadás 1931. december 20-án. Egy egész sorsjegy ára 100 lej, egy fél sorsjegy ára 50 lej.)

Az aradi kereskedők és iparosok nem tudnak tovább hitelezni a nyugdíjasoknak

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara intervenciója a nyugdíjak kifizetéséért — A nyomorgó nyugdíjasok csak hitelbe tudnak vásárolni — Az aradi nyugdíjasok hátralékos adója és az adóárverések

A nyugdíjas-kérdés egyre inkább országos és egyre súlyosabb problémává női ki magát. Ma már szinte napirenden vannak a különböző intervenciók, küldöttségezek, amelyeknek azonban — sajnos — vajmi kevés fogantatja mutatkozik. Mai számunkban emlékeztünk meg arról, hogy a nyugdíjasoknak egy küldöttsége jelent meg *Serbanu* György dr. megyei prefektus előtt, aki megígerte, hogy illetékes helyen intervenni fog a nyugdíjak kifizetése érdekében. A holnapi nap folyamán, dél előtt kilenc órakor pedig a nyugdíjasok újból küldöttségben jelennek meg *Caba* Gyula pénzügyigazgató előtt, akimél újból a nyugdíjak kiállításának megsürgetését fogják kérni.

Abba az akcióba, amely a nyugdíjasok érdekében folyik le, *belekapcsolódott az aradi Kereskedelmi és Iparkamara is*, amely nagyon helyesen felismerte, hogy a nyugdíjak minél előbbi kifizetése nemcsak a nyugdíjasok, de Arad kereskedelmének és iparának is érdeke. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara ugyanis ma memorandumot küldött fel az ipar- és kereskedelemügyi, valamint a pénzügyminiszteriumba, amelyben kéri, hogy hassanak oda, hogy a nyugdíjpénztár minél előbb megkezdje a hátralékos nyugdíjak kiállítását. Kifejti a Kereskedelmi és Iparkamara, hogy a kereskedelem és ipar már nem tud tovább hitelezni a nyugdíjasoknak, akik immár három hónapja nem tudnak eleget tenni a kereskedőknél és iparosoknál vállalt kötelezettségeiknek. A kis-kereskedők a nagykereskedőktől csak készpénzért kapnak árut és mivel követeléseiket nem tudják behajtani, nem képesek üzletüket áruval ellátni. Kifejti a memorandum azt is, hogy éppen most, a karácsonyi ünnepek előtt van a kereskedőknél nagyobb mennyiségű készpénzre szükség, hogy feltudjanak készülni a karácsonyi vásárra.

Itt írjuk meg, hogy az aradi pénzügyigazgatóság adóhivatalai érdekes kimutatást készítenek az adóhátralékokkal kapcsolatban. Mint ismeretes, a pénzügyminiszterium szigorú adóbehajtást rendelt el azzal, hogy az adóhivatalok mindazokról, akik az utolsó negyedévi adójukat sem egyenlítették ki, *haladéktalanul meg kell az árverést tartani*. Tekintettel arra, hogy az adóhátralékosok legnagyobb része nyugdíjas, az adóhivatalok kimutatást készítenek ezekről a nyugdíjas adóhátralékosokról azzal, hogy ezeknél nem tartják meg az árverést. Humánus szempontból ugyanis elképzelhetetlen, hogy attól a társadalmi osztálytól hajtsák be az adókat árverés útján, akik ugyszólván jövedelem nélkül állottak. A kimutatásra az adóhivataloknak különben azért van szükségük, hogyha a miniszterium a késedelmes adóbehajtás miatt esetleg igazolásra hívna fel az aradi pénzügyigazgatóságot, úgy bemutatthassák, hogy a hátralékok kizárólag azokból az adóösszegekből állnak, melyeket a nem folyósított nyugdíjak miatt, jövedelem hiányában az aradi nyugdíjasok nem fizethettek be. Azonkívül ennek a kimutatásnak az alapján tartják nyilván a nyugdíjasok adóhátralékait, akiknek ezeket az összegeket abban az esetben kell kifizetni, ha hátralékos nyugdíjösszegeiket már kézhez kapták.

Az aradi mozik mai műsora

CENTRAL és SELECT MOZGÓ: OPERNEDOUT. (Operabál). A szezon legkiemelkedőbb filmesműve ez a beszélő, zenélő, éneklő, látványos műoperett. Főszerepekben: *Liane Hald*, *Ivan Petrovich* és *Georg Alexander*. Zenéjét *Otto Stransky* szerezte.

A SELECT MOZGÓBAN AZ ELŐADÁSOK 5, 7 és 9 ÓRAKOR. A CENTRAL MOZGÓBAN NEGYED 6, NEGYED 8 ÉS NEGYED 10 ÓRAKOR KEZDŐDNEK.

HIREK

„Horváth Ilona rádió keresi a gazdáját“

Kilépett az üzietből az uccára, a Rákóczi-ut emberforgatagába. Mellette villamosok csilingeltek és autók suhantak, kezében ott tartotta a fél kiló kenyert, amelynek vásárlásával gazdája megbizta és tétován nézett szét az előtte idegen emberáradatban. Lelkében különös szorongó érzést érzett, ami ismeretlen volt előtte kis falujában, ahonnan előtte való nap került föl a magyar fővárosba. Ahol még azelőtt soha nem járt és ahová a súlyos gazdasági viszonyok kényszerítették, hogy szolgáltatást vállaljon. Tétován indult néhány lépést, előtte ott volt a Rókus hatalmas, szürke épülete, amelyet most különösen megbámult. Vajon jött-e erre? Nem, nem erre jött... Ezt a nagy házat nem látta, amidőn abból házból kilépett, ahol gazdája lakott Most megfordult és az ellenkező irányba ment. Nézte a házakat, a végén már könny futotta el a szemét az izgalomtól, de sehogy sem tudta megtalálni azt a kaput, amelyen egy napos otthonát otthagyta. Az emberek érzéketlenül mentek el mellette és ő úgy érezte magát, mint egy eltévedt gyermek az embermelegben. Az izgalmas sírás most már felcsusszott a torkára, míg végre mentő gondolata támadt. Az uttest közén álló egyenruhás férfihez ment, akiről tudta, hogy rendőr és akinek sírva mondta el, hogy Horváth Ilonának hívják, tegnap óta szolgál egy Rákóczi-uton lakó családnál, ahonnan ma eljött, hogy egy félkiló kenyert vásároljon és nem sehogyan sem tud gazdájához visszatérni. A rendőr Horváth Ilonát a főkapitányságra vitte be, dőlben pedig a rádió láthatatlan hullámain vett tudomást a világ a kis eszedieány pesti, egyéni tragédiájáról:

— Horváth Ilona, aki egy napja van Pesten, keresi a gazdáját, aki a Rákóczi-uton lakik. A leány átvehető a központi főkapitányság ügyeleti szobájában...

— **IDŐPROGNOZIS.** Változóan kelles idő, kisebb intő havazásokkal, míg vasárnap reggelre a hőmérséklet csökkenése várható.

— A lengyel külügyminiszter az angol királynál, Londonból jelentik: Zalesky lengyel külügyminiszter ma kihallgatáson jelent meg a Buckingham-palotában, V. György király előtt.

— Franciaországban közel 3 millió a munkanélküliek száma. Párisból jelentik: Landry munkügyi miniszter a képviselőház mai ülésén előadásában részletesen foglalkozott a munkanélküliséggel, melynek során megállapította, hogy Franciaországban a teljesen munkanélküliek száma meghaladja a 300 ezret. A részleges munkanélküliek száma körülbelül 2 és fél millióra tehető.

— Várháború készül Anglia és Franciaország között. Londonból jelentik: Hivatalos körök jelentése szerint, az angol kormány jegyzéket intézett a francia kormányhoz és választ kér az Anglia ellen irányuló vámtarifa előterjesztésének kérdésében.

— Lengyelországnak nem szabad hadihajót bevinni a danzigi kikötőbe. Danzigból jelentik: Az állandó nemzetközi bíróság mai ülésén, 4 szavazattal három ellenében tagadó választ adott arra vonatkozólag, hogy joga van-e Lengyelországnak a danzigi kikötőbe hadihajókat bevinni. Ilyenformán Danzig szabad állam javára dönt el az ügy.

— Egy német képviselő halálos szerencsétlensége. Berlinből jelentik: Halálos végű szerencsétlenség áldozata lett ma este Leonhart ismert német képviselő. Leonhart a késő esti órákban a D-vonaton Berlin felé igyekezett és közvetlenül a főváros előtt leesett a vonatról és az országot mentén elhuzódó viharokba zuhant. A szerencsétlenül járt képviselő holttestét autón szállították Berlinbe, ahol a tragikus eset mély részvételt keltett.

— A Magyar Párt Közművelődési Szakosztályának lípusági Fiutagozata ezutón hívja fel tagjait, hogy folyó évi december 13-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor, a Magyar Otthonban tartandó tisztújító gyűlésen teljes számban szíveskedjenek megjelenni.

Popescu Romeo kapitány a légnymástól elájult repülőgépén és úgy zuhant le

A gépnek és a motornak nem volt semmi hibája — Boncolás után a Szent György-templomban ravatalozták fel

Bucurestiből jelentik: Popescu kapitány, a szerencsétlenül járt pilóta holttestét, a katonai ügyészség által megejtett boncolás után a Szent György-templomban ravatalozták fel. Hol ma délelőtt nagyszámu közönség vonult el a katedrális előtt. Temetése holnap történik meg a Belu-temetőben.

A katonai hatóságok által megejtett vizsgálat megállapította, hogy Popescu kapitány repülőgépének és motorjának semmi hibája nem volt. A szerencsétlenség rendkívül véletlen körülmények között történt. Popescu kapitány a rekordjavítási kísérlet nagy sebessége következtében beállott légnymástól elájult és úgy zuhant le a repülőgéppel együtt.

Megrendült az osztrák kormány helyzete

A kancellár kijelentette, hogy a kormány nem vonja vissza a Kreditanstalt-ügy miatt törvényjavaslatát a bank szanálására vonatkozólag — A kormány sorsa a nagynémetek kezében van

Bécsből jelentik: Az osztrák kormány helyzete megrendült, ugyanis Buresch kancellár kijelentette, hogy a kormány nem vonja vissza a Kreditanstalttal kapcsolatos törvényjavaslatát. A helyzet kulcsa a nagynémetek

kezében van, mert az ő szavazataiktól függ, hogy leszavazzák-e vagy sem a törvényjavaslatot, amely a kormány bukását, vagy megmaradását jelenti. Az osztrák kormány helyzete egyelőre bizonytalan.

— Vérátömlesztést végeztek Tenner Józsefnek. Ma annak a híre terjedt el Aradon, hogy Tenner Józsefet, a „Generala” biztosító intézet aradi vezérképviselőjét súlyos betegen szállították be a „Therapia” szanatóriumba. A 77 éves vezérképviselő influenzában betegedett meg, amely később nagyfokú vérszegénységgel komplikálódott. Kezelőorvosai: dr. Moga Kornélia és dr. Lukács Jenő szanatóriumba való beszállítás mellett döntöttek, ahol vérátömlesztési műtétnek vetették alá Tenner Józsefet. Állapotában oly nagymértvű javulás állott ezután be, hogy a szanatóriumi kezelés feleslegesnek mutatkozott és ezért Tenner Józsefet ma már lakására szállították vissza.

— Elitelt aradi tolvaj. Az aradi törvényszék ma foglalkozott D o m o k o s János magyarai illetőségű inasgyerek büntügyével, aki S h a g Mihály ujaradi munkaadójától 1200 lej készpénzt és ruháseműeket lopott, azután eltűnt. A bevezetett csendőrségi nyomozás a fiút Agrison találta meg és lopás miatt ma vontta felelősségre az aradi törvényszék és a tolvaj most 15 napra felügyelet alá helyezte.

— Litvánia elnökét újból megválasztották. Kownából jelentik: Smetonát, Litvánia elnökét, ma további hét évre megválasztották a litván állam elnökévé.

Ajándék
áron vehetünk fehérneműt, damasztasztalnoműt — zsebkendőt stb.
RUTKAY & BOTYE cégnél

— **Dráma Szeged határában.** Szegedről jelentik: Az éjszaka folyamán jelentették a szegedi központi rendőrségnek, hogy a Sorvai-müuton egy agyonvert férfi holttestére akadtak. A csonttá fagyott holttest feje be volt zúzva, amelyről meg lehetett állapítani, hogy az illetőt egy kemény tárggyal ütötték le. A rendőrség csakhamar kiszállított a helyszínre és a hulla zsebeiben talált iratokból kitudott, hogy Puskás Lukács 59 éves sorvai gazdálkodóval azonos, aki már a kora esti órákban is az uttesten fekiútt. Őzött János gazdálkodó, aki az esti órákban kocsiával arra felé haladt, hallotta is az ekkor még életben lévő ember borzalmas jajgatását, de nem mert hozzá közel menni. Amikor beért a határban lévő tanyára, ott elmondta az esetet és ekkor többet kiderült az országra. Puskás Lukács azonban már halott volt. A rendőrség most erélyes nyomozást vezetett be a rejtélyes bűnügy tisztázására.

— **Felmentés betörés vádjá alól.** Rugan Flórián zarandi lakost a csendőrség azzal a váddal terhelten tartóztatta le, hogy a Hegyalján több kolnába betört 1926. decemberében és azokat kifosztotta. A mai főtárgyaláson azonban semmi konkrét bizonyítékot a nyomozás nem tudott felmutatni Rugan bűnössége mellett és ezért a törvényszék felmentette.

Hirek Anghelescu bankkormányzó távozásáról

Hivatalosan cáfolták a lemondást.

Bucurestiből jelentik: Anghelescu bankkormányzó és Argetoianu pénzügyminiszter között lefolyt beszélgetésekkel kapcsolatban egyes lapok azt írják, hogy Anghelescu elégedetlen és állítólag távozni akar a Banca Nationala éléről. Illetékes helyen ezt a hírt a leghatározottabban megcáfolják.

— **Szövetet lopott — egy hónapi elzárás.** Kecskés János nagylaki lakos ellen lopás miatt indult meg az eljárás. A vád szerint Kecskés egy kereskedelmi utazó autójából egy vég szövetet lopott el, midőn az autó őrizetlenül maradt. Kecskés a lopást egy lakodalomból jött, részegen követte el, s midőn másnap kijózanodva meglátta az idegen szövetet szobájában, megijedt a következményektől s ezért a végből öt métert vágott le. A szövet többi részét pedig szomszédjának kertjébe dobta át. A csendőrségi nyomozás ezen az alapon derítette ki, hogy ki volt a tolvaj és az eljárást Kecskés ellen megindították, akinek ügyében az aradi törvényszék ma tartotta a főtárgyalást. A bíróság beigazoltnak vette a lopást, ezért a tolvajt egy havi elzárásra ítélte.

— **Tréfa, vagy lopás.** Különös körülmények közötti elkövetett tréfa miatt került a bíróság elé Hegedüs Ferenc, aki Andra Jenő nevű barátjának kerékpárját egy Kosuth-uccai vendéglő elől elvitte és tréfából eldugta. Amidőn Andra hiába kereste kerékpárját és megtudta, hogy azt barátja dugta el, lopás miatt feljelentette. Az aradi törvényszék a mai főtárgyaláson nem látta beigazoltnak a lopás vádját, ezért Hegedüst felmentette.

— **Árdragítás vádjá alól felmentett aradi pékmesterek.** Az aradi rendőrség árdragítás címen tett feljelentést Farkas István, Frank Rudolf, Gáspár Miklós, Dörner Károly és Stéger aradi sütőiparosok ellen. A feljelentés adatai szerint, a rendőrség megállapította, hogy ezek a sütőiparosok 6 lej 50 baniért adták a kenyér kilóját, tehát a maximálisan magasabb áron. Az érdekes feljelentés ügyében Zih József táblabíró, a büntetőjárásbíró vezetje, ma tartotta a tárgyalást. A sütőiparosok a tárgyalás alkalmával igazolták, hogy a kérdéses kenyérfajta fehér sütőlisztből készült, amelynek eladási árát a városi hatóság hat lej 50 baniban maximalta. Tekintettel arra, hogy a városi közönség egyáltalában nem fogyasztja a barna lisztből készült kenyeret, ezt az aradi sütőiparosok nem is állítják elő. Zih táblabíró elfogadta a sütőiparosok védekezését és mivel megállapította, hogy semmi néven nevezendő kihágást nem követtek el, valamennyit felmentette a rendőrség által emelt árdragítás vádjá alól.

Egy aradi korcsolyabaleset következményei

A bíróság az orvosi kezelési költség megtérítésére kötelezte a baleset okozóját

Különös baleset érte 1928. telén Nyáry Annikót, Nyáry István aradi főtisztviselő leányát. Az urileány Karácsony másodnapján megjelent az aradi jégpályán, ahol többek között Hammer Sándor aradi tisztviselő is jelen volt. Hammer különböző figurákat csinált a korcsolyapályán, többek között a hátrafelé történő bognizást is bemutatta. Eközben történt, hogy a korcsolya élével súlyos sérülést ejtett Nyáry Annikó lábán. Sérülésével egyik aradi szanatóriumba kellett beszállítani, ahol huzamosabb ideig állott orvosi gyógykezelés alatt. Mivel Nyáry Annikó még kiskorú, édesatyja, Nyáry István indított keresetet az aradi törvényszéken, amelyben 10.240 lej tőke és járulékaiknak megítélését kérte, arra való hivatkozással, hogy emnyibe került leányának gyógykezelése.

A bíróság több ízben tartott már tárgyalást ebben az ügyben, orvosi szakértőkként kihallgatták Roth Marcell dr. egyetemi magántanárt, dr. Pozsgay István és dr. Engelberg József aradi orvosokat, akik a sérülés súlyosságára, valamint az orvosi kezelés költségére vonatkozólag tették vallomást. A bíróság helyt adott a keresetnek és az alperest elmarasztalta 9565 lej tőke és a kamatok, valamint 5370 lej perköltség megfizetésében.

— **Alakuló és megszűnő alkalmi laposkák.** Aradon és Temesváron az utóbbi időben feltűnő módon elszaporodtak azok a kis bulvár-laposkák, amelyek nem annyira tartalmatlanságukkal, mint inkább zsaroló szándéku álszenzációkkal igyekeztek olvasóközönséget szerezni maguk számára. Nemcsak Aradon, hanem Temesváron is ugyszokván naponként jelentek meg különböző hangzatos lapcímekekkel és tiszavirág-életüket elsősorban annak köszönhetők, hogy alapítók számítottak arra, hogy a karácsonyi ünnepek előtti hetekben a hirdetések és a cégek támogatásával összegeket gyűjthetnek össze, amelyeket ezek aizmiznaként szoktak az ilyen, nyilvánosság kizárásával megjelenő laposkákknak juttatni. A közönség azonban — dacára az egy- és kétélejes áraknak — nem nagyon vett tudomást ezeknek a magyar nyelven megjelenő kis lapoknak létezéséről, nem hirdetett bennük, nem olvasta azokat, hanem hű maradt megszokott nagy napilapjaihoz. Temesváron a közelmúltban szűnt meg egymás után két hasonló bulvárlaposka. Az egyik már napok óta nem jelent meg, míg a másik most jelentette be, hogy a kolportázs-viszonyok miatt hetenként csak egyszer jelenik meg. Ezeknek a lapoknak megszűnése egyben bizonyítéka a közönség helyes ítélőképességének is, amely a nagy elterjedtségnek örvendő és régi multra visszatérítő lapokat támogatja, amelyek a mai hihetetlenül nehéz gazdasági viszonyok mellett is fennállásukat egyedül nagy elterjedtségüknek köszönhetik.

— **Kedden tartja az aradi Minorita-rend szokásos téli faközlését.** Szent Antal tiszteletére misét mondanak a Minorita-templomban, majd a Missziós Egyesület vezetői köszönik a famennyiséget a szegényeknek, vallásfelekezeti és nemzeti különbség nélkül.

— **Elítélt váltóhamisító.** Az aradi törvényszék ma tárgyalta Menyár István nagylaki gazda váltóhamisítási perét, aki bátyja aláírásának meghamisításával 5000 lej váltókölcsönt vett föl a Banca Poporala-tól. Mikor a váltót megóvatolták, derült ki a hamisítás, amelyért a pénzintézet tett bünvádi feljelentést Menyár István ellen. Mivel a mai főtárgyaláson beismerte a hamisítás tényét, a törvényszék hathónapi elzárásra ítélte.

— **A vádtanács szabadlábra helyezte a kuzuzsló cigányasszonyt.** A vizsgálóbíró — mint az Aradi Közlöny jelentette — letartóztatásba helyezte Samu Gézanét, aki szerelmi bájital árusítása címén 67.000 lejt csalí ki Maduz Péternétől. Samuné ügye ma került az aradi törvényszék vádtanácsa elé, amely elrendelte a cigányasszony szabadlábrahelyezését. A döntés ellen azonban az ügyész felebbezést jelentett be s így a temesvári Tábla döntéséig továbbra is vizsgálati fogságban marad.

Az aradi törvényszék 1500 lej tartásdíjat ítelt meg az autószerencsétlenség következtében elhunyt tisztviselő özvegyének

Az indokolás szerint csak néhány évig lett volna keresetképes

Mindkét fél felebbezett az ítélet ellen

Több ízben került már az aradi törvényszék elé tárgyalásra az a halálos kimenetelű autógázolás, melynek áldozata Szirmai János magántisztviselő volt. A katasztrófát Kristyóry Dezső, Aradon általánosan ismert földbirtokos okozta, aki az idős embert autójával elitította. Szirmai ennek következtében oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy röviddel a baleset után elhunyt. Az özvegy polgári keresetet is adott be a földbirtokos ellen és keresetében arra való hivatkozással, hogy férje a Czeiler és Szajmári aradi cég vezető állásban levő tisztviselője volt, havonként több mint 10.000 lej jövedelemmel bírt. Keresetében arra kérte a törvényszéket, kötelezze Kristyóry Dezsőt, hogy az özvegynek havi 10.000 lej tartásdíjat fizessen. Az ügyben ma tartotta a foltvatólagos főtárgyalást az aradi törvényszék, amelyen tanukat hallgattak ki annak megállapítására,

hogy az elhunyt Szirmainak mennyi jövedelme volt. Hosszas tanácskozás után hirdette ki a bíróság az ítéletet, amelyben helyt adott özvegy Szirmainé keresetének és a földbirtokost 22.000 lej temetési költség, 12.000 lej perköltség és három éven át havi 1500 lej tartásdíj fizetésében marasztalta el. A bíróság az ítélet indokolásában kimondotta, hogy a havi tartásdíjat azért kellett a kért 10.000 lej helyett csupán 1500 lejtben megállapítani, mert a tanuk vallomásából is megállapítható volt, hogy Szirmai már idősebb férfi volt és 2—10 évre tehető az az idő, amit még keresetképes állapotban élt volna. A törvényszék ezért elegendőnek látta a tartásdíjnak három évre való megítélését. Az ítélet ellen özvegy Szirmainé jogi képviselője, Popa dr. aradi ügyvéd felebbezést jelentett be, ugyancsak felebbezést jelentett be Kristyóry Dezső is.

A fogházban

A fogházban képességeknek megfelelően foglalkoztatják a rabokat.

Fogházigazgató az újonnan érkezettekhez:

— *Mi volt maga odakint?*

— *Slágerkomponista.*

Igazgató a felügyelőhöz: — *Másoldtasson vele.*

— *Haszonítalan kötyök, mit szólna a nagyanyád, ha így cigarettázná látna?*

— *Rendkívül boldog lenne szegény, magyarul vak.*

— **Az Advent harmadik vasárnapja.** Vasárnap a katolikus egyház Advent harmadik vasárnapját ünnepli meg. Az aradi Minorita-templomban reggel fél hét órai kezdettel hajnal mise lesz, szentbeszéddel egybekötve, amelyet Harsányi F. Vince tart. A szentbeszéd után közös ima lesz, azon kegyelemért, hogy jó lelkipásztorokat küldjön az Ur népének. Nyok óraker tartja a „Credo” egyesület közös ájtatosságát szentmise kíséretében. Este hat óraker szentbeszéd és litánia lesz, melyet Szabó Dániel mond. A Mossóczy-telepen Iványi Kázmér segédlelkész celebrálja a szentmisét prédikáció kíséretében.

— **A vádtanács szabadlábra helyezte a gázoló soffírt.** Az aradi törvényszék vádtanácsa ma foglalkozott Balí István soffír ügyével, akit Nyékhegyi Lóthár dr. táblai tanácselnök tragikus halálával kapcsolatban helyezték letartóztatásba. A vádtanács előtt a soffír azzal védekezett, hogy a kaszárnya kapuja előtt szabályszerű jelzéseket adott le. Tudomása szerint azonban Nyékhegyi Lóthár dr. nem hallott jól s így valószínű, hogy az dűtő zaját és jelzését nem hallotta. A vádtanács elrendelte Balí István szabadlábra helyezését, a vádtanács döntését azonban az ügyészség megfelebbezte.

— **Szerelmi dráma Egerben.** Egerből jelentik: Véres szerelmi dráma játszódott le ma reggel Egerben. Kormos András bádógos már egy esztendeje üldözi szerelmével Tóth Mariska szobalányt, aki azonban nem akart reagálni a makacs udvarló ostromára. Kormos, aki már több ízben halállal fenyegette meg a leányt, ma reggel agyonlőtte szerelmét, majd önmagával végzett.

— **Brassói kereskedő öngyilkossága Bucarestben.** Bucarestből jelentik: Harry Glantz brassói nagykereskedő, anyagi zavarai miatt, ma Bucarestben halántékonlőtte magát és azonnal meghalt.

Angolkört gyógyít: Jemalt.

— **Erdélyi Szent Család Naptár.** Érdekes, nívós és változatos tartalommal jelent meg az Erdélyi Szent Család Naptár 1932-es példánya. Közel kétszáz oldalon keresztül a kimerítő és pontos naptáron kívül szórakoztató és magas irodalmi nívón álló cikkek, tárcák, történetek és közérdekességű ismertetések szerepelnek. A tartalmát, új naptár megrendelhető az aradi Plébániai Hivatásban.

Hirdetmény

A BANCA MARMOROSCH, BLANC & CO. kényszeregyezségét vezető bíró felhívja az összes bemutatóra, betűre, vagy jelígeré szülő betétkönyvek tulajdonosait, hogy jelentkezzenek az Ilfov-i törvényszéknél, Sectia I. de Comert, a tanácssteremben f. év december 21-én reggel 8 óraker, hogy beleegyezésüket adják a Banca Marmorosch & Co. által kért kényszeregyezséghez. A bank felajánl 100%-os kvótát, mely kamat nélkül három éven belül, 3 egymásután következő részletben fizetendő, és pedig:

az első évben 20%
a második „ 30%
a harmadik „ 50%

garanciaképpen pedig a bank felajánlja összes aktívát.

A fenti betétkönyvtulajdonosok kötelesek betétkönyvekkel jelentkezni, hogy leszavahassanak. Nem jelentkezés esetén a törvénynek erre vonatkozó rendelkezései lesznek irányadók.

— **Agyonlőtte a végrehajtót.** Bucarestből jelentik: Ramicul Valcea melletti Amaresti községben, Marin Niculescu, egy ellene vezetett végrehajtás miatti ekeseredésében, revolverével agyonlőtte Dobrisci Victor végrehajtót.

— **Agyonlőtte vadházastársát egy bécsi szerelő.** Bécsből jelentik: Az osztrák főváros egyik külvárosában a hajnalban munkába indulók két revolverlövésre lettek figyelmesek. A lövések egy mellékucaból jöttek és az összeszerelő emberek egy 30 év körüli férfit és nőt találtak hatalmas vértócsa közepén. A nyomozás során kiderült, hogy Rebhandl szerelő, a férfi, néhány héttel ezelőtt közös háztartásba lépett Rechnéval, a másik áldozattal, aki elhagyta férjét. Férj és feleség a napokban kibékültek, az asszony vissza akart térni férjéhez, a szerelő ezt nem akarta megengedni s ma hajnalban agyonlőtte a nőt, majd maga ellen fordította fegyverét. Mindketten meghaltak.

— **A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíj Egyesülete** f. hó 13-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel, hivatalos helyiségében (vlt Batthyány-uca 50.), választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagok teljes számban leendő megjelenését kérjük. A nyugdíjszerelmek rendezése végett a Curtea de Conturi-hoz beadott felebbezéseink folytán, az ugyanott megtartandó tárgyalások, a már többen kaptak közlést. Felkérjük az illetőket, hogy az idézéseket előjegyzés és megfelelő intézkedés végett, egyesületi titkárunknak (Strada Oliba Birta 34.) mielőbb adják át.

Keresetet indítottak Aradváros vezetősége ellen, egy kilakoltatási végzés miatt

Az életveszélyesnek nyilvánított lakást a tulajdonos ismét kiadta — Érdekes fordulat történt a törvényszék mai tárgyalásán — Harmadszori tárgyalás után helyt adtak a város pergátló kifogásának

Érdekes kárterítési pert tárgyalt ma az aradi törvényszék, amely különösen az ügyben hozott ítéletnél fogva keltett különösebb feltűnést. A keresetet Boldor Pál aradi lakos adta be Aradváros vezetősége ellen és abban egy évre fizetett lakbérkülönbözöt megítélését kérte az aradi törvényszéktől. Keresetében előadta, hogy Kuncz József aradi háztulajdonos házában lakott, azonban 1926. augusztusában, mivel a városi mérnöki hivatalhoz tett bejelentés alapján megállapítást nyert, hogy a ház tetőzete annyira rozoga állapotban van, hogy a házban való tovább lakás életveszélyes lehet, a mérnöki hivatal elrendelte kilakoltatását. Boldor Pál a kilakoltatási határozatnak eleget is tett s egy másik lakásba költözött, amelynek bére 1500 lej volt az előző lakás 400 lejes havi lakbérével szemben. A háztulajdonos azonban csupán apróbb javításokat eszközöltetett az életveszélyesnek nyilvánított házban, amelynek kijavítására azonkívül a városi hivataltól még 1927. májusáig haladékat is kapott és a kijavítások megtörténte után a Boldor Pál által elhagyott lakást ismét kiadta. Midőn a város által kilakoltatott lakó erről tudomást szerzett, pert indított a város vezetősége ellen az aradi járásbírósnál, amelyben arra való hivatkozással, hogy a magasabb lakbért a város hibájából volt kénytelen fizetni, a különbözötnök, 12.000 lejnek megítélését kérte, amelyet a járásbírósnál meg is nyert. Felbezetés folytán került az ügy ma az aradi törvényszék elé. A tárgyaláson Boldor Pál képviselőjében Fuchs Albert dr., míg a város képviselőjében Jegessy Károly dr. városi főügyész jelentek meg. A törvényszék már megkezdte a kereset tárgyalását, amelyben különben a mai, már a harmadik folytatódó tárgyalás volt, midőn Jegessy Károly dr. főügyész a tárgyalás érdemi lefolytatása ellen pergátló kifogással élt. Előterjesztésében arra hivatkozott, hogy Boldor Pál első ügyvédje annak idején a keresetet a járásbírósnál indította meg, holott azt közvetlenül a törvényszéknél kellett volna beadnia. A törvényszék helyt adott a pergátló kifogásnak és a per beszüntetése mellett döntött. Egyben pedig elmarasztalta Boldor Pált 7000 lej perköltőség megfizetésében is. A törvényszék ítéletét követően Boldor jogi képviselője új keresetet indít meg a város ellen, közvetlen az aradi törvényszéknél, mint illetékes fórumnál.

Érdekes kárterítési pert tárgyalt ma az aradi törvényszék, amely különösen az ügyben hozott ítéletnél fogva keltett különösebb feltűnést. A keresetet Boldor Pál aradi lakos adta be Aradváros vezetősége ellen és abban egy évre fizetett lakbérkülönbözöt megítélését kérte az aradi törvényszéktől. Keresetében előadta, hogy Kuncz József aradi háztulajdonos házában lakott, azonban 1926. augusztusában, mivel a városi mérnöki hivatalhoz tett bejelentés alapján megállapítást nyert, hogy a ház tetőzete annyira rozoga állapotban van, hogy a házban való tovább lakás életveszélyes lehet, a mérnöki hivatal elrendelte kilakoltatását. Boldor Pál a kilakoltatási határozatnak eleget is tett s egy másik lakásba költözött, amelynek bére 1500 lej volt az előző lakás 400 lejes havi lakbérével szemben. A háztulajdonos azonban csupán apróbb javításokat eszközöltetett az életveszélyesnek nyilvánított házban, amelynek kijavítására azonkívül a városi hivataltól még 1927. májusáig haladékat is kapott és a kijavítások megtörténte után a Boldor Pál által elhagyott lakást ismét kiadta. Midőn a város által kilakoltatott lakó erről tudomást szerzett, pert indított a város vezetősége ellen az aradi járásbírósnál, amelyben arra való hivatkozással, hogy a magasabb lakbért a város hibájából volt kénytelen fizetni, a különbözötnök, 12.000 lejnek megítélését kérte, amelyet a járásbírósnál meg is nyert. Felbezetés folytán került az ügy ma az aradi törvényszék elé. A tárgyaláson Boldor Pál képviselőjében Fuchs Albert dr., míg a város képviselőjében Jegessy Károly dr. városi főügyész jelentek meg. A törvényszék már megkezdte a kereset tárgyalását, amelyben különben a mai, már a harmadik folytatódó tárgyalás volt, midőn Jegessy Károly dr. főügyész a tárgyalás érdemi lefolytatása ellen pergátló kifogással élt. Előterjesztésében arra hivatkozott, hogy Boldor Pál első ügyvédje annak idején a keresetet a járásbírósnál indította meg, holott azt közvetlenül a törvényszéknél kellett volna beadnia. A törvényszék helyt adott a pergátló kifogásnak és a per beszüntetése mellett döntött. Egyben pedig elmarasztalta Boldor Pált 7000 lej perköltőség megfizetésében is. A törvényszék ítéletét követően Boldor jogi képviselője új keresetet indít meg a város ellen, közvetlen az aradi törvényszéknél, mint illetékes fórumnál.

Szécsi Oszkár volt aradi nagykereskedőt a bíróság felmentette az angliai Bless-céggel folytatott rágalmozási perében

Klein Henrik könyvelő furcsa kettős szerepét igazoltnak vette a bíróság — Mint az aradi cég alkalmazottja, titkos szolgálatot teljesített a pereskedő londoni háznak

Szécsi Oszkár volt aradi nagykereskedőnek az angliai Bless & Co. textilárú-céggel folytatott bonyodalmas pereskedésében érdekes fordulat állott be. Ennek a pereskedésnek egyik fejleménye az a sajtóper, amelyet néhány nap előtt tárgyalt a budapesti törvényszék.

A per előzménye az, hogy a Pesti Tőzsdé című közgazdasági hetilapban hosszabb cikk jelent meg a Bless-cég vagyoni összeomlásáról és ebben a cikkben súlyos állítások hangzottak el a cég könyvelőjével, Klein Henrikkel szemben. A cikk szerint mielőtt Klein Henrik Blessékhez került volna, a Szécsi és Társa

* A színház vasárnapja. A vasárnapi munkaszünetre való tekintettel három előadás lesz a színházban, így a közönség bőven válogathat a szórakozás lehetőségeiben. Délután három órakor a sorozatos előadásokat elérte „Torockói menyasszony” kerül műsorra, amelyben Váró Anna, Forgács, Barsi Ödön, Kiss Mariska, Tompa Sándor, Bárdy Teréz játszik a vezetőserepeket. — Délután fél 6-kor Hunyadi Sándor ragyogó színpadi alkotása: a „Feketeszáru cseresznye” van műsoron, este pedig Komjáthy kitűnő operettjét ismétli meg a társulat. Jegyek a színház pénztáránaál kaphatók.

* A „Harapós férj” mai bemutatóját nagy várakozás előzi meg. Komjáthy Károly, Emőd Tamás és Török Rezső kiváló munkát végeztek a „Harapós férj” című operetten. A muzsika kedves, közvetlen és annyira fülbemésző, hogy előadás után már az egész publikum dudolhatja. A női főszerepet Kaszab Anna, a társulat prózaegyüttesének kiváló tagja játsza. Major Kató egyéniségének megfelelő közvetlen figurát alakít. László Andor és Felhő Ervin kezében vannak a fontosabb férfiszerepek. Az érdeklődés olyan nagy, hogy ma délelőtti bizonyára már csak mérsékelt számban lehet majd jegyet kapni az esti előadásra.

* Szombaton éjjel: Tyukketrec. Csupa derű és kacagás volt eddig még mindig a nézőtér, amikor a sikamlós témájú „Tyukketrec” került műsorra. A „Tyukketrec” nagyon olcsó mozihelyiségek mellett és elsősorban szereposztásban kerül színpadra. Kaszab Anna és Bárdy Teréz játszik a vezető női szerepeket. Bárdos Klári könnyed modora kitűnően alakít ebben a bohóságban. Benes Ilona ragyogó anyaszerepet mutat be. Forgács, Nyerges, a kitűnő Váró Anna, Balázs, Tompa Sándor, Tasnády kezében vannak a fontosabb szerepek.

Szénné égett egy kétéves leányka

Megrendítő gyermektragédia Szegeden

Szegedről jelentik: Ma délután megrendítő gyermektragédia történt a szegedi honvédlaktanyában. Hajós Árpád fegyvermester felesége két gyermekét, a három éves Gábort és a két éves Ilonkát otthon hagyta. A kisfiu, hogy hűgát megijessze, parasztot vitt ki az éjszakai kemencéből és a kályha melléti főtűben ülő kisleány felé dobta. A szövet csakhamar lángot fogott, mire a fiu rémülten szaladt ki az udvarra.

Csak az ablakokon kitóduló füstgomolyag látására rohantak be a házba az udvaron gyakorlatozó katonák, hogy a kisleányt, aki nem tudott idejében menekülni, a lángok közül kimentesék, azonban mire behatoltak a házba, már csak a kisleány eszenesedett holttestét találták meg.

Színház — Irodalom — Művészet

* Az aradi Városi Színház heti műsora, Szombaton este fél 9 órakor: Harapós férj. Operett-ajándékos előző, Komjáthy, Emőd Tamás és Török Rezső óriási sikerű újonsága, Kaszab Anna, Major Kató, László Andor, Felhő Ervin felléptével. Bérlet 15. számú A. Sorozatszám: 62. Éjjel negyed 12-kor: Tyukketrec, Bohózat. Csak felnőttek számára, Nagyon olcsó mozihelyiségekkel. Sorozatszám: 63. — Vasárnap délután 3-kor: A torockói menyasszony. Indig. Ottó óriási hatású színjátéka, Váró Anna felléptével. Nagyon olcsó mozihelyiségekkel. Sorozatszám: 64. Vasárnap délután fél 6-kor: Feketeszáru cseresznye. Délutáni mérsekkelt helyiségekkel. Sorozatszám: 65. Vasárnap este: Harapós férj. Operettajándékos, másodsor. Kaszab Anna, Major Kató, László Andor, Felhő Ervin felléptével. Sorozatszám: 66.

* Mozart-emléknap vasárnap, e hó 13-án délután 5 órai kezdettel az Iparos Otthonban, a Német Kulturregylet rendezésében. Közreműködnek: Fiedler Klári cselló-művésznő, aki Mozart B-dúr szonátáját adja elő, zongorán kíséri: F. Molnár Erzsébet zongoraművésznő. Dr. Eck temesvári zenetanár, Mozartot, mint 8 éves zeneszerzőt fogja méltatni, valamint Mozart-dalokat énekel, Klops Frigyes zongorakíséretével. Gellen Lilly úrnő énekszámokat ad elő, zongorán kíséri Kálmán Vilma zongoratanárnő. Klops Frigyes Mozart-dalait Neumann Walter kíséri zongorán, aki önálló zongora-szólóval is igazolja majd tudását és előadóképességét. Zongora-kwartettben szerepelnek: Hillier Baba zongora, Mayr Angela hegedű, Mayr Mária brácsa és Schimarda Ermi (Ujarad) cselló. Belépődíj nincs.

aradi cég alkalmazásában állott és ugyanekkor titkos szolgálatot tett a Szécsiekkel pereskedő Bless-céggel. Ezeknek a szolgálatoknak a következményeképpen Blessék Kleint kétszeres illetéssel alkalmazták és a Szécsiek elleni perben felvonultatták mint koronatanút. A cikknek az volt a következménye, hogy Klein beperelte annak szerzőjét, Szécsi Oszkár a sajtójogi felelősséget vállalta és a napokban megtartott fő-tárgyaláson kérte a vádlóság bizonyításának elrendelését. A bíróság ennek helyt is adott és elrendelte a tárgyaláson megjelent tanúk kihallgatását. A tanúkihallgatás során kiderült, hogy a Bless-cég tulajdonosa többek előtt nyilatkozott beismerte a Klein által tett szolgálatokat. A perbeszéd elhangzása után a törvényszék felmentette Szécsi Oszkárt a sajtó-utáni elkövetett rágalmozás vádjától és ezzel a hosszadalmas pereskedés egyik fázisa befejeződött.

BORAH szenátor a Hoover-moratórium ellen

„Európa népei nem használták fel az alkalmat a problémák rendezésére”.

New-Yorkból jelentik: Borah szenátor ma nyilatkozott és kijelentette, hogy ellenzi a Hoover-moratórium meghosszabbítását, valamint a háborús adósságok körüli luza-vonást, ugyanis Európa népei nem használták fel az alkalmat a súlyos problémák rendezésére.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Naményi-féle papirkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytőzsdé, volt Andrassy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytőzsdé, volt Weitzer J.-u.

Dohánytőzsdé volt Kossuth-u. 4 szám.

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytőzsdé, Zsidótemplom-épület.

Ambruster-tráfi, Dengli-ház.

V. László Vilmos-uccai tőzsdé

Avedic Árpád dohánytőzsdé, volt Kossuth- és Vécsey-ucca sarok, rendőrséggel szemben.

Akinek nehát az Acsev-palotában lévő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely naponta más-napi számában feltétlenül meg fog jelenni.

A nyugdíjleszállítások terve megingatta a magyar kormány helyzetét

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök expozíciója az egységes pártban.

Budapestről jelentik: A parlament folyosóján ma igen sokat beszéltek arról az állítólagos mozgolódásról, amely az egységes-párt kebelében mutatkozna és amely, mint a nyugdíjleszállítások tervének folyamánya, megingatta a kormány helyzetét. A hírekkel szemben az illetékesek a leghatározottabban cáfolják, hogy bármiféle mozgolódás lenne a pártban. Károlyi miniszterelnök ma fogadott több egységes-párti képviselőt. A megbeszéléseken főképpen — így hírlik — a nemzeti banki kamatláb politikájáról, a devizapolitikáról, az összeférhetetlenség kérdéseiről, az álláshalmozás és az adóvégrehajtás problémájáról esett szó. Hír szerint Károlyi az egységes-pártban ma este ezekről a problémákról beszélt, illetve nyilatkozik.

Hat hónapi fogházra ítélte a bíróság Heiman Klárit, a négerszöke merénylőjét

Az ítélet végrehajtását felfüggesztették

Párisból jelentik: Az esküdszék döntést hozott a szándékos emberölés büntetékénél vádjával vád alá helyezett Heiman Klára nevű fiatal magyar nő bűnyében, akinek esetét a világsajtó híradásai nyomán részletesen ismertette az *Aradi Közlöny*. A fiatal magyar nő tudvalevőleg néhány hónappal ezelőtt nagy szerelmi botrány középpontja volt Párisban, ahol egy vénülő négerszöke tartotta el az előkelő családból származó Heiman Klárat. A fiatal nő, aki állítólag áldott állapotban került el négerszeretőjétől, egy vita alkalmával revolvert fogott a vele szakítani igyekező férfire. Winkfield löversenytrénere. A revolver elsült, megsebesítve a néger tréner.

A megtartott főtárgyalás során az érdekes vádlott nő sirva védekezett a közbülső súlyos vádjai ellen. Láthatólag megtörték az utóbbi napok izgalomtelteljes eseményei.

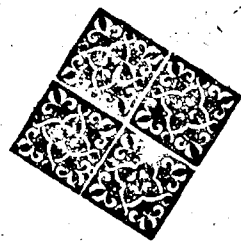
Elmondta, hogy Winkfielddel szerelmi viszonyt folytatott, ennek következményeképpen gyermeke is született tőle, de a néger apa őt sem akart a gyermekéről és ő a legnagyobb nyomorban tengődött Páris külvárosában levő lakásán. Mikor azután utolsó találkozásuk során a néger tréner igen agresszíven lépett fel vele szemben — ráemelte revolverét.

Az esküdszék ítéletében hat havi fogházra ítélte Heiman Klárit, de a nyomatékos enyhítő körülményekre való tekintettel az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

Az Aradi Közlöny

lőteri kiadóhivatala

Bul. Regina Maria 19., a Minorita-templommal szemben. Telefon 151.

Apróhirdetéseket este 9 óráig elfogadunk.

December 13-án Lei 200.000.— Január 12-én Lei 1.000.000.—

Könnyen juthat a két hatalmas összeg birtokába, csak vegyen még ma egy-két Zsidó Kórház sorsjegyet.
Mindössze 100 leit kell kockáztatnia ahhoz, hogy esetleg egész életére boldog és gondtalan lehessen.

Ne habozzon, mert elkéslik!

Már csak két húzás van hátra, de ezeken viszont a legnagyobb nyeremények lesznek kisorsolva.

Vegyen még ma Zsidó Kórház Sorsjegyet!

Kapható Aradon: Koch Dánielnél, Str. Eminescu 2. és mindenütt.

A romániai köztisztviselők nem részesülnek amerikai áruellátásban

A The Ray-Bor Capital Co. I. N. C. newyorki cég felajánlotta a kormánynak, hogy köztisztviselőit részlethitel mellett áruval látja el. A minisztertanács a javaslatot, amely milliárdos összegekkel dolgozott, kedvezőnek ítélve, egyhangulag elfogadta, illetőleg a koncessziót jóváhagyta. Így az amerikai konzorcium szerződést kötött a Romániai Köztisztviselők Egyesületével. Ahogy a megállapodást perfektuálták és a kormány hozzájárulását megadta, a szerződő newyorki cégről rossz üzleti információk érkeztek külföldi konzulátusokról. Ugyanakkor a belöldi lapok is élesen bírálták a minisztertanács határozatát, amely a jogilag perfekt szerződést kénytelen volt revízió alá venni. Megvizsgálva a szerződést létrehozó körülményeket, a minisztertanács talált is egy jogkibuvót, amelyen keresztül kimenekülhetett a koncesszió kötelezettsége alól. Kiderült, hogy a The Ray-Bor Capital Co. I. N. C. cégnek nincs jogi

személyisége, így a köztisztviselők egyesületével szerződést nem köthetett. A Monitorul Oficial legújabb száma a minisztertanács újabb határozatát közli e kérdésben, amely az amerikai konzorciumnak megszavazott koncessziót visszavonja és a köztisztviselőkkel létrejött szerződést megsemmisíti. Érdekes a minisztertanács napló indoklása. „A beszerzett hivatalos információk szerinti — írja — a newyorki cég csak az engedélyezés előtt pár héttel alakult meg 15.000 dollár tőkével. Hamisnak bizonyult az a nyilatkozata, hogy a romániai üzlete számára 300.000 dollár beruházási eszközöl”.

Az áruellátás koncessziójának politikai pikantériája, hogy a kormány azt a köztisztviselői fizetések leszállításának ellensúlyozására szánta, amit miniszteri expozékban igen gyakran említettek fel.

Brigitte Helm, a „Metropolis” hősnője válik férjétől

A férj, egy névtelen filmszínész, két kézzel szórta a pénzt, amit felesége keresett — A válás azonban azért törvényt, mert a férj Nizzában hölgyismerőseivel üdült

Berlinből jelentik: A világ mozsztár-világát érdekes válópör foglalkoztatja, amelynek szenvedő hőse egy eddigelé névtelen berlini filmszínész és szenvedő hősnője ennek a színésznak világhírű tehetségű felesége, Brigitte Helm, az UFA. szöke, átszellemült arcú, karcsu sztárja.

Kevesen tudták eddig, hogy a „Metropolis” és több más világsiker aratott UFA-film hősnője, Brigitte Helm — törvényes nevén Weissbach Jánosnéval azonos. A filmdiva szerelemből vette férjül szegény és névtelen statiszta-kollegáját, akivel a legboldogabb családi életet élte. De nem sokáig. A statiszta-férj úgy érezte, hogy végre a Sors elhozta az ő számára is a lehetőségek megtáruoló világát és két kézzel kezdte szórni a pénzt: azt a pénzt, amelyet — a felesége keresett. Brigitte Helm kezdetben jókedvűen értesült férje örültségeiről, horribilis számláiról, amelyeket a „jó barátok” siettek tudomására hozni:

— Hadd szórakozzék...! — intette le az aggodalmaskodókat. — Eleget koplaltatta szegényt a sors...!

Kísérleti nyulakat loptak, amelyek tifuszbacilussal voltak beoltva

Óriási az izgalom a lakosság körében.

Prágából jelentik: A kremsiri elmeegógyintézet laboratóriumába ma délután ismeretlen tettesek betörték és onnan öt kísérleti nyulakat loptak el. A nyulak közül három tifusz, míg kettő másfajta kórokozó bacilussal volt beoltva. A lakosság körében a hír óriási izgalmat keltett.

A szép szöke Brigitte, férje kedvéért aggodalmaskodó családjával is lassanként megszüntette a kapcsolatát és továbbra is fojósította a férje számára azokat az összegeket, amelyeket az féktelen könnyelműséggel szórt el szerzetét.

A helyzet azonban egy féltév óta, ugylát-szik, megváltozott. Brigitte Helm Párisba szerződött: az ura először Berlinben élte világát, azután leutazott a Riviérára s nemrég jelentették a fiatal asszonynak, hogy Weissbach két nő társaságában lakik az egyik előkelő nizzai hoallben. A hír igaznak bizonyult. Brigitte is új ismeretséget kötött Párisban s a két év előtti halálos szerelemből nyilván kigyógyult. Erre enged következtetni az a tény, hogy egy berlini ügyvéd a művész nő nevében pár hét előtt benyújtotta a válókeresetet a férje ellen.

Kilencvenmillió ember sorsa lügg a keleteurópai agrárkonferenciától

A magyar delegátus a nemzetközi agrárhitelintézet felállítását sürgette

Szófiából jelentik: A közép- és keleteurópai agrárállamok, Polczisky lengyel földmivelésügyi miniszter elnöklése alatt, ma megkezdtek konferenciájukat. Ticseff bolgár földmivelési miniszter üdvözölte a jelenlevőket, hangsúlyozta, hogy 90 millió ember várja sorsának enyhülését a konferencia eredményétől. A konferencia oly időben ül össze, amikor a világot komolyan foglalkoztatja a béke problémája. A konferencia cáfolata annak, hogy az agrárkonferenciák sikert nem eredményeznek. Ezután a magyar delegátus a nemzetközi agrárhitelintézet sürgős felállítását javasolja és e tárgyban a keleti és közép-európai agrárállamoknak a nagy és gazdag nyugati államokhoz kell fordulni.

Nem reklám, hanem valóság!

! Soha nem létezett alkalom!

Nem reklám, hanem valóság!

Tekintse meg meglepő olcsó kirakati árait
Női téli kabát és bunda szükség-
letének beszerzése előtt

PLESZ GYULA cégnél

Központi Női- és gyermekfelöltő
Nagyáruháza A R A D, a színház
(hátsó bejáratával szemben.)

Női télikabátok 650 lejtől | Sötétkék és fekete télikabátok 1500 lejtől | Férfi télikabátok 1000 lejtől | Bundákat olcsón kiárusítok.
Nem reklám, hanem valóság! Győződjön meg saját érdekében utólrhetetlen versenyképességemről. **Nem reklám, hanem valóság!**

Rablótámadás egy adóhivatali főnök ellen

Ujságpapírossal tömték be a száját, megkötözték és ki akarták rabolni az adóhivatalt — Megzavarták munkájukban a rablókat, mire elmenekültek

Piatra-Neamtiből jelentik: Különös rabló-kalandban volt része ma este a Piatra-Neamt közeli Filioara község adófőnökének. Brateanu György adóperceptor ma este irodájában foglalatostkodott, amikor hirtelen kinyit az ajtó és két ismeretlen ember lépett a helyisébe. Ezek rávetették magukat a megrémült adófőnökre, összekötözték, majd pedig ujságpapírral betöltötték a száját és végül zsebkendővel átkötötték. Miután ezt a műveletet végre-

hajtották, a megkötözött ember ruhájának zsebéből kivették a pénztárszekrény kulcsait és kiakarták nyitni a Wertheim-kasszát. Eközben az irodahelyiségbe lépett a község egyik tisztviselője, aki mikor látta a két bandita próbálkozását, akik a Wertheim-kassza kinyitásával vesződtek, azonnal segítségért rohant. A rablók erre anélkül, hogy a pénztárszekrényt kinyitották volna, elmenekültek. Az ügyben a csendőrség erővel vizsgálatot vezetett be.

A magyar tisztviselők nyelvvizsgáját felfüggesztették

Távíratilag szüntették be a folyamatban levő vizsgákat — Magyar képviselők eredményes közbenjárása

Bucurestiből jelentik: Hegedüs Nándor és Willer József dr. magyarpárti képviselők energikusan intervenáltak Soneriu belügyminiszteri államtitkáránál amiatt, hogy különösen Biharmegyében és általában a határszéleken egy régi miniszteri rendelet alapján, újabb nyelvi vizsgára kötelezik a magyar tisztviselőket. A magyar képviselőket

felkísérte a belügyminisztériumba Sofronie képviselő, nagyváradi polgármester is, aki szintén kérte a visszas helyzet orvoslását. Az intervencióra Soneriu államtitkár azonnal utasította Sofronie polgármestert, hogy távíratilag függeszse fel a Nagyváradon jelenleg folyamatban lévő vizsgákat és ígéretet tett arra, hogy a régi rendelet további alkalmazását megszünteti.

Ötszáz tartalékos tiszt eskütétele Aradon

Este táncos teaestet rendeznek a tiszték.

Az aradi tartalékos tiszték II. Károly királyra történő eskütétele szombaton délelőtt lesz megtartva ünnepélyes formák között az aradi várban. A körülbelül ötszáz tartalékos tiszt a program szerint délelőtt 9 órakor jelentkezik a divízió parancsnokságánál, ahol először irataikat át-tamoztatják, majd pedig 11 órakor kezdetét veszi az eskütétel hivatalos ünnepe. A tartalékos tiszték eskütételének ünnepségével kapcsolatban este 7 órai kezdettel nagyszabású műsorral egybekötött táncos teaestély lesz a Központi szálló összes termeiben. Az agilis rendezőség már hetekkel ezelőtt hozzáfogott a nagy körültekintést igénylő előkészítő munkálatok keresztülviteléhez és a táncestélyre nagyszerű szórakoztató programot állított össze. Az estély másik kimagasló eseménye a gazdag tombolavásár lesz, a melyre többszáz értékesnél-értékesebb tárgyat vásárolt a rendezőség. A vendégeket mindezen kívül felváltva jazz- és katonazenekar fogja szórakoztatni. A béli szezon legényesebbnek ígérkező mulatsága iránt óriási érdeklődés nyílvánul meg.

UJSÁG

a legjobb és legolcsóbb budapesti napilap.

Előfizetől ingyen kapják

havonként egyszer A VILAG URAI

havonként egyszer A VILAG KEPEI

minden szombaton UJSÁG RÁDIOJA

másodvasárnaponként UJSÁG VASARNAPJA

cimüképes, mélynyomású külön mellékleteket

azonkívül karácsonykor a

MINDENT TUDOK

1932. évi diszkötetét.

Előfizetés: egy hónapra 4. — P.
negyedévre 10.80 P.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Aradi-ucca 10. sz.

A puccskísérlet három gyanúsítottja maradt csak letartóztatásban

Megszakítás nélkül folynak a kihallgatások — Toth vívómester rejtélyes feladata az ekra-
zitos robbantásoknál — Az ügyész fenntartja a lázadás vádját az ügy összes szereplőire —

Budapestről jelentik: A puccs-kísérlet ügyében a budapesti Margit-köruti fogházban már csak összesen három gyanúsított van letartóztatásban, mégpedig: Schill Ferenc tábornok, Tóth Ferenc vívómester és Vannay László. A hatóságok mindhármuknak a kihallgatását szünet nélkül folytatják és teljes világosságot igyekeznek a puccs ügyére deríteni. Tóth Ferenc az eddigi kihallgatásokból és vallomásokból vizsgálva, igen rejtélyes. Tóth ugyanis vállalkozott arra,

hogy különböző robbanó anyagokat szerez és a puccs éjszakáján a főváros több pontján robbantásokat végez, hogy ezáltal is növelje a pánikot. A vádtanács lázadás címén helyezi a három puccsistát vád alá és ügyükben — minden valószínűség szerint — hétfőre várható döntés.

Az ügyészség különben elkészítette a puccs-ügyben beadandó felülvizsgáló anyagot, amelyben a vádhatóság fenntartja a lázadás vádját az ügy valamennyi szereplőjére.

Alfonz spanyol exkirály is részesült állítólag tiszteletdíjban egy amerikai társaságtól a telefonkoncesszióért

A köztársasági kormány megsemmisíti a szerződést — Az amerikaiaknak hatszáz ezer dollárba került a koncesszió megszerzése

Madridből jelentik: A kormány ma törvényjavaslatot terjesztett a parlament elé, amelynek értelmében semmisenek mondják ki az amerikai társulattal a spanyol telefonhálózat koncesszióadására kötött megállapodást. A szerződés még 1924-ben, a diktatura idején

jött létre és az amerikaiak 600 ezer dollárt költöttek megvesztegetésekre és ebből az összegből nemcsak a királyi család egyes tagjai, de állítólag maga Alfonz is jelentékeny összegekkel részesedett. A kormány zárolni akarja a társaság vagyonát.

Ujabb kutatás indult Mexikóban az inkák

Egy német származású mexikói tudós megtalálta a barlang titkos bejáratát — Női mumia, mint a kincses kamra őre

Ernesto Loek, német származású mexikói régész a mexikói kormány engedélyét kérte, hogy Michoacan államban felkutathasson egy titkos barlangot, amelyben az utolsó tarascani indián király: Kalzonein, akit 1592-ben a spanyol hódítók megölték, 35 millió dollárra becsülhető kincseit elrejtette. Loek azt állítja, hogy megtalálta a barlanghoz vezető titkos folyosó bejáratát: a La Bates de Oro hegycsúcson. A folyosóban, amelynek bejáratát törmelékkel zárják el, háromszáz lábnyi mélységben lépcsők vezetnek le egy fahoz, amely előtt egy női mumiát talált és biztosra ve-

szel, hogy a fal mögött rejtőzik a kincseskamra. Ortis Rubio, Mexikó elnöke, aki maga is a tarascani királyok leszármazottja, egyik könyvében kijelenti, hogy a spanyol hódítók kétszáz zsák aranyat és ezüstöt raboltak a tarascani dinasztától, de ez csak csekély része volt a koronakincseknek.

Adakozzunk

a munkanélkülieknek!

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megalakult Aradon a Magántisztviselők Egyesülete

Az egyesület alapítói — Vasárnap délután 3 órakor lesz az alakuló közgyűlés

Az ország magántisztviselőinek megmozdulása Aradon új etapjához érkezett el, amennyiben az Aradi Magántisztviselők Egyesülete megalakultnak tekinthető. Az aradi magántisztviselők mozgalmát december hónapban döntő stádiumba jutott, a megalakítandó egyesület helyiségeül kibérelték a *Mairovitz Márton-cég* volt irodáját, a volt *Tabajdy-uca* 12. szám alatt. A klubhelyiség bútorait az *aradi Astra-gyár ajándotta* föl.

Az egyesület tegnap este 9 órakor nagyfontosságú értekezletet tartott új helyiségében, amelyen mintegy 20—30 alapító tag vett részt. Megjelentek elsősorban is azok, akik az egyesület megalakítását kezdeményezték: *Stefanescu Simon*, *Astra-gyári mérnök*, aki egyébként a lelke az egyesületnek, továbbá *Herschkovits D.* a *Marmorosch, Blank & Co.* pénzügytől, *Bergmann I.* a *Victoria bank*, *Ispravnic I.* a *Tricotage-gyár* és *Mosoiu V.* a *Textilgyár* főosztályosai. Ott voltak még *Anhalzer Ignác*, a *Fatisztviselők Egyesületének* elnöke, *Gheorghiu* és *Iovita* villanygyári igazgatók, *Sándor Béla*, a *Neuman Testvérek R.-T.* főosztályosai, dr. *Lázár Aurel ügyvéd*, *Rozvan N.* *Astra-gyári főosztályos*, *Ganzer*, *Astra-gyári mérnök*, *Lupsa Coriolan*, a *Victoria bank* cégvezetője, *Domonkos N.*, a *Banca Romaneasca* főkönyvelője, *Guld Emil*, a *Societate Bancara* cégvezetője, *Spataru Valér*, az *Agromul* biztosító intézet cégvezetője, *Muntean N.*, az *Andrényi-cég* főkönyvelője, *Heim Sándor*, a *Goldschmidt bank* cégvezetője, *Hegy Andor*, a *Fibra vállalat* vezetője, *Szilágyi E.*

Astra-gyári főosztályos és még sokan mások.

Az értekezleten nagyfontosságú kérdések kerültek megvitatásra. Lefektették az egyesület alapszabályait, meghatározták, hogy az egyesület rendeltetése a magántisztviselők érdekeinek minden téren való védelme és határozatba vették, hogy az egyesület tagja lehet minden nagykorú, aktív magántisztviselő, kis-korú csak abban az esetben, ha érettségije van. Elhatározták, hogy az egyesület vasárnap délután 3 órakor tartja meg alakuló közgyűlését a városháza nagytermében. A gyűlésre az egyesület már megkapta a prefektusi engedélyt. Az egyesület a közgyűlésre a következő meghívót bocsátotta ki:

Tisztelettel felkérjük az összes aradi magántisztviselőket, hogy folyó évi december hó 13-án, vasárnap délután 3 órakor az aradi Magántisztviselők Egyesületének a városháza nagytermében tartandó alakuló közgyűlésén okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

Tárgysorozat: 1. Bevezető beszéd. 2. A gyűlés elnökének és tiszttárának megválasztása. 3. Az aradi Magántisztviselők Egyesületének megalakítása. 4. Az alapszabályok felülvizsgálata, megvitatása és elfogadása. 5. a) választmány, b) választmányi póttagok, c) felügyelő-bizottsági rendes tagok, d) felügyelő-bizottsági póttagok és e) az egyesület ügyszénének megválasztása. 6. Az 1932. december hó 31-ig terjedő költségvetés megállapítása. 7. A jogi személy elnyerése iránti kérvény jóváhagyása. Az alapító tagok.

Három állammal tárgyal Csehország a gabona-importról és megegyezett a negyedikkel

Csehszlovákia egész gabonaszükségletét az elterjedt hírek szerint Oroszország fedezi —

Az európai gabonapiacnak Romániát közel érintő, nagy szenzációja van. A gabonapiacn ugyanolyan hírek terjedtek el, hogy Oroszország és Csehszlovákia között gabona-tárgyalások folynak, amelyek a közeljövőben perktuálódhatnak. Kiderült most ugyanis, hogy amíg Románia, Jugoszlávia és Magyarország elkeseredett harcokat folytatnak a cseh gabonapiacért, azalatt illetékes csehszlovák körök állandó tárgyalásokat folytatnak az oroszokkal, hogy Csehszlovákia egész gabonaszükségletét a szovjetek fedezzék.

Az eddigi jelentések szerint cseh részről az a vélemény, hogy az országnak még körülbelül negyvenezer vagon külföldi búzára van szüksége. Orosz részről kijelentették, hogy ezt a mennyiséget bármelyik pillanatban rendelkezésre

helyezhetik. Félhivatalos jelentés szerint a tárgyalások biztos eredményre vezetnek s a megegyezés a két ország között úgy jön majd létre, hogy az orosz gabona ellenértéképpen a csehek vasat szállítanak a szovjeteknek. Értesülésünk szerint Magyarország cseh számlára eddig is jelentékeny mennyiségű vasuti sínpart szállított Oroszországnak, de természetesen ezen üzlet lebonyolítása a cseh-orosz kereskedelmi szerződés szokványai alapján történt. Csehszlovákia tárgyalásai most teljesen meglepetésszerűen érintik a három exportáló államot, amelyek közül egyik sem volt elkészülve arra, hogy hátuk mögött Csehszlovákia egy negyedikkel igyekszik a gabonaimportra vonatkozólag megállapodást kötni.

nyolítására. Ennek a clearing-intézménynek a létesítése főleg a Magyarország felé irányuló fa-export és az Ausztria felé irányuló élőállatexport szempontjából bir nagy jelentőséggel. Az exportőrök ugyanis már hónapok óta nem tudtak hozzájutni ausztriai és magyarországi járandóságaihoz a devizakorlátozások következtében. Ujabb jelentések már közlik a bizottság tagjainak a névsorát is. Eszerint a bizottság tagjai a következők: *Cezar Popescu*, kereskedelmi államtitkár, *Costin Stoicescu*, a *Banca Nationala* kiküldöttje és *Glau Emil*, a köztartozások vezérigazgatója. A bizottság referense *Constantinescu Miklós* vámiügyi vezérfelügyelő lett. A bizottság ma délután tartotta a *Banca Nationala* helyiségében első ülését.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

Orák és ékszerárak legolcsóbb beszerzési forrás
FOGEL cégnél Bul. Reg. Ferdinand 11
Óra u. m. ékszerjavításokat precízen és futányosan eszközöl.

Csehszlovákia tűzifa ellenében sertéseket kap Magyarországtól

Románia valutáris differenciák miatt nem bírja a tárgyalásokat befejezni

Mint ismeretes, a Magyarország felé irányuló romániai fakivitel ügyében megindult tárgyalások mindezekig eredménytelenek maradtak a magyarországi devizakorlátozás következtében. Csehszlovákiával sikerült ugyanis Magyarországnak megoldani a fakivitel kérdését kompenzációs alapon. Ugy kontemplálták, hogy Csehszlovákia a szállítandó tűzifa ellenében körülbelül huszonnyolcezer darab fizott sertést vesz át Magyarországtól. Ez a tranzakció előreláthatólag december hó végéig lesz lebonyolítva és az 1932. évre most folynak élénk tárgyalások a magyar és a csehszlovák kormányok között. Romániával valutáris kérdésekben e percben még eldöntetlen differenciák vannak. A román fatermelőknek ugyanis, mint-hogy árujukat állandóan pengőért adták magyarországi ügyfeleiknek, jelentékeny pengőkövetelésük van.

Az aradi Iparkamara véleménye a Marmorosch-bank kényszer-egyezségéről

Az aradi kereskedőtestület a Kamara véleményét kérték, hogy hozzájáruljanak-e a kényszer-egyezséghez.

A *Marmorosch, Blank & Co.* betéteseknek körében élénk megbeszélés tárgyát képezi az a kérdés, hogy aláírják-e azt a felhatalmazást, amelyben a bank kényszer-egyezségéhez is hozzájárulnak. A betétesek ugyanis szem előtt tartják azt, hogy jelenleg a helyzet teljesen más, mint az a régi rendszerű moratóriumoknál volt. Annakidején ugyanis az a betétes, aki nem járult hozzá a moratóriumhoz, módot találhatott arra, hogy elszigetelten teljes egészében megkaphassa pénzét. A kényszer-egyezség esetén azonban mindegyik betétesnek és hitelezőnek ugyanaz a sorsa és mindegyik ugyanazokat az előnyöket élvezi.

A betétesek között sokan vannak kereskedők és iparosok is, akik felvilágosításért fordultak *Pacuraru Brutus* Iparkamarai főtitkárhoz, hogy mi lenne a helyes eljárás és hogy aláírják-e a kényszer-egyezséghez való hozzájárulást. *Pacuraru Brutus* válaszában kifejtette, hogy nézete szerint a leghelyesebb a kényszer-egyezséghez való hozzájárulás, mivel a betétesek és hitelezők csak ebben az esetben juthatnak hozzá követelésük egész összegéhez. A bank különben is száz százalékot ajánl fel, amelynek fedezésére megfelelő garancia mutatkozik. A főtitkár szerint az ügyet megértéssel kell kezelni, a betéteseknek egyöntetűen kell eljárniuk, mivel csak így biztosíthatják azt, hogy hozzájuthassanak követeléseikhez.

Itt írjuk meg, hogy értesülésünk szerint azok, akik már hozzájárultak a kényszer-egyezséghez, nem kell hogy azt újólág tudassák a bank vezetőségével, míg azok, akik ezt nem tették meg, hozzájárulásukat ajánlott levél útján tudathatják.

= A mai hetipiác árai. Tojás darabja 1.60—1.80 lej, sovány liba egy pár 120—140, kövér liba 300—350, sovány kacsa 70—80, kövér kacsa 120—140, csirke 35—45, tyúk 70—80, tehén turó kg. 6—8, juhturó 30—32, vaj 60—68, tej literje 5—6, teffel 20—30, kelkáposzta drb. 3—4, bab kg. 5—6, burgonya 2—3, hagyma 5—6, fokhagyma 10—14, alma 6—10, szőlő 8—12, körte 4—5 lej. Gabonák: Buza q. 215—220, árpa 250—260, kukorica 140—150, zab 260—270 lej. Élő állatpiac: Sertés kg. 12—15, borjú 7—12, marha 7—9, bárány egy pár 350—400 lej. Takarmány: Széna q. 140—165, szalma 25—30 lej.

Magyarországon is sor kerül a hitel-terhek csökkentésére

Kamatlábsökkentés is tervbe van véve

Budapestről jelentik: Az Est Korányi londoni tárgyalásával kapcsolatosan néhány érdekes hírt közöl, így, hogy most már Magyarországon is rövidesen sor kerül a hitel-terhek csökkentésére. Állítólag kamatlábsökkentés lesz.

= A romániai export és import elszámoló bizottságának tagjai. Általános érdeklődést váltott ki az érdekelte exportőrök körében az Aradi Közlöny mai számának az a híradása, hogy a *Banca Nationala* mellett bizottság alakult, azaz a céllal, hogy bevezesse a kompenzációs rendszert a Magyarországgal és Ausztriával szemben fennálló román kivétel és behozatal elszámolásának lebonyolítására.

Valószínűleg Temesváron tartják meg a borsai per főtárgyalását

A nagyváradi ügyész kérésére a nagy per tárgyalását nem Váradon tartják meg — A Semmitőszék érdekes intézkedése —

Nagyváradról jelentik: Fildan nagyváradi ügyész olvirányu kérését terjesztett fel a táblához, hogy a borsai monstre-per tárgyalását ne Nagyváradon, hanem egy más táblai központban tartsák meg, mert Nagyvárad kifejezetten zsidó város, melynek lakosságának békéjét veszélyeztetné a könnyen tüntetéssé fajulható büntető tárgyalás. Fildan ügyész ugyanezt a kérést a semmitőszékhez is benyújtotta.

Az ügyész felterjesztése után nem volt kétséges, hogy a borsai per táblai főtárgyalását nem tartják meg Nagyváradon. Mihaescu táblai tanácselnök nyitotta meg csütörtökön délelőtt a tárgyalást, melyre a per zsidó vádlottait csendőrökkel hozták be. A román vádlottak közül Berinde jelent meg, míg Danila Constantin ezúttal is távol maradt.

A tárgyalás megnyitása után Mihaescu elnök bejelenti, hogy a semmitőszék leiratot intézett a nagyváradi táblához, melyben elfogadva Fildan ügyésznek a tárgyalás elhalasztását...

Egy newyorki bankár leányának tragédiája Budapesten

Elcserélte a csillapító szereket

Budapestről jelentik: Piller Mildred 20 éves newyorki születésű leány ma hajnalban az egyik budapesti szantóriumban mérgezés következtében meghalt. A leány hozzátartozóinak vallomása szerint gyermekük idegbetegsége miatt rendszeresen szedett csillapítószereket és két nappal ezelőtt a csillapítószereket elcserélte és ez okozta a tragédiát. A tragikus körülmények között elhunyt urileány édesapja bankár volt Newyorkban és egy évvel ezelőtt halt meg.

sára vonatkozó érvelését, utasítja a táblát, hogy a tárgyalást feltétlenül halassa el. A borsai per főtárgyalását valószínűleg Temesváron fogják megtartani.

Nagyváradon a táblai döntés általános megnyugvást váltott ki. A per vádlottai még a mai nap folyamán visszautaztak Borsára.

Rádió műsor.

— Romániai időszámítás. — SZOMBAT, DECEMBER 12.

Bucuresti. 13. Gramofon, 18. Sibiceanu-zenekar: könnyű és román zene. 20.40. Gramofon. 21. Seidmann szakszofonművész modern zenéje. 21.35. Lutescu előadóművész. 22.25. Román dalok. — Budapest. 10.15. A rádió házikvartettjének hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. Balalajkazenekar hangversenye. 5. Gyermejjátzóóra. 6. A Magyar Cserkészszövetség műsoros előadása. 6.45. Kárpáth Zoltán magyar nótákat zongorázik. 7.30. Mit üzen a rádió. 8.15. Lehár-operett részletek. Gramofonhangverseny. 8.45. Milstein Nathaniel begodülestje. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. 12. A Postászenekar hangversenye. — Bécs. 12.30. Machek-zenekar. 14.45. Gramofonlemezek. 16.45. Nagy bécsi operaénekesek a múltból. 18.15. Pfeiffer fuvószenekar. 20. A szimfonikusok olasz hangversenye. 21.30. Offenbach: Fortunio dala, 1 felv. vígopera közvetítés Berlinből. 22.30. A leghíresebb művészek rádióestje. — Belgrad. 12. Gramofon. 13. Harangszó. 13.05. Rádiózenekar. 17. Kivánsághangverseny. 18.30. Rádiózenekar. 21. Nemzeti dalok. 23.40. Jazs. — Berlin. 17.05. Régi és új magyar népzene. 17.55. Fuvószenekar. 21.30. Offenbach: Fortunio dala c. operája. — Heilsberg. — 17.15. Szórakoztató zene. 20.25. Csetőkvartett. 21.05. Fuvószenekar. — Langenberg. 18. Hang-

verseny. 21. Vidám est. 22.30. Bécs. Utána: Jazz-gramofon. — Milano. 18.05. Gramofon. 18.15. Könnyű zene. 20.45. Gramofon. Utána: Táncczene. — Palermo. 22. Lehár: „Szitakötőtánc“ c. operettje. — Pozsony. 13.35. Rádiózenekar. 15.15. Német és magyar hírek. 18. Gramofon. — Varsó. 16.50. Gramofon. 18.35. Zongoraverseny kétzongorán. 19.25. Hjusági hangverseny. 20.30. Gramofon. 21.15. Könnyű zene. 23.10. Chopin-művek. 24. Táncczene.

VASÁRNAP, DECEMBER 13.

Bucuresti. 11.45. Egyházi ének. 12. Rádiózenekar. 13. Gramofon. 18. Marcu-zenekar: könnyű és román zene. 20.40. Gramofon. 21.15. Rádiózenekar. 21.30. Brediceanu: „Esti órák“ című zenei kötetemeye. — Budapest. 11. Róm. kath. istentisztelet. 12.15. Evang. istentisztelet. 1.20. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Szünetben: Rádiókronika. Elmondja Papp Jenő. 3. Gramofonhangverseny. 4. Náray Andor gazdasági akadémiai tanár: Hogyan kell fejni. 4.45. Rádió Szabad Egyetem. 6. A Szekestővárosi Zenekar hangversenye. 8. „Requiem“. Balassa Imre előadása. 8.45. „A mosolygó Arany János“. 10.35. Hangverseny. 11.10. Cigányzenekar. — Belgrad. 11.30. Gramofon. 12.30. Nemzeti dalok. 13. Harangszó. 13.30. Rádiózenekar. 17. Nemzeti dalok. 19. Jazs. 20.25. Nemzeti dalok. 21. Fuvólaverseny. — Bécs. 11. Modern orgonaművek. 12.05. A bécsi jazz-zenekarok versenye. 14.05. Gramofon. 16.30. Bauer-zenekar. 18.10. Az ausztráliai német-ség. 18.30. Kamarazene. 20.25. Áriák és dalok. Heilsberg. 17. A nyomdászzenekar hangversenye. 17.30. Szórakoztató zene. 21.15. Népszerű zene. 23.30. Táncczene. — Langenberg. 17.30. A rendőrszenekar hangversenye. 21.30. Kálmán: A hollandi menyecske című operettje. Utána esti zene. — Milano. A magyar-olasz hadarugómérkőzés helyszínén közvetítése Torinóból. 17.20. Lecocq: „Angot asszony leánya“ című operett. — Prága. 8.30. Zene Karlsbadból. 13.05. Fuvós kamarazene. 18.30. Gramofon. 23.50. Gramofon. — Róma. 19.30. A berlini filharmonikusok hangversenye. — Stuttgart. 22.30. A magyar népi zene. Előadja Székely Imre dr. (hegedű) és Weigert Aladár (zongora). — Varsó. 18.45. Rendőrszenekar. 21.15. Népszerű hangverseny. 23. Ária. est. 24. Jazs.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DUÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITIUK. Minden szó hétköznap 4 vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszleveggyel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Aláíratok legkés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg. APRÓHIRDETÉSEKET ESTE 9 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

LAKÁS.

KÉTSZOBÁ, konyha 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a ház mesternél. 200

EGYSZOBÁS, konyha lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 3 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

Kiadó azonnalra magánháza

(három szoba, konyha stb.) Str. Cosbuc 46. sz (Wesselényi-utca.) Bővebbet: Probitásnál. Piata Luther 1. 4103

VÉTEL ÉS ELADÁS.

RUHAFOGAST vashól keresek megvételre jó állapotban levőt, esernyő tartóval felszereltet. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 240

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19, ház mesternél.

EBÉDLŐ ÉS ÖSSZEKÖTŐ PERZSASZONYEGEK, festmények, fali vitrinek, komód, ebédlő, háló, szalonberendezések, Biedermayer szalonok, gyári szőnyegek, csillárok, női és férfi aranyórák, antik órák, storeok, függönyök, dísz tárgyak, scheslon, tükrök, gázesché, bundák, szőrmék, férfiruhák és kabátok, kis toalet tükrök, asztali villanylámpák, miniatűrök, ezüst gyertyatartó, ezüst omlortartó, íróasztalok, ágyak, szekrények, székek, zongorák, stb. stb. eladók. —

SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia No. 1 (Neuman-palota)

KITÜNŐ, jókarban levő 2 hltres vashordók eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 200

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthoni Polgári árak!
Tévéiratcím: „HUNGARIOTEL“.

NEM KELL BERAKTAROZAS ÉS KEZELÉSI KÖLTSÉGET FIZETNIE. Helyezze el bizalommal eladó tárgyait 10 év óta fennálló bizományi üzletben, hol eladó tárgyai gyors eladásáról gondoskodom. Sürgösen keresek keleti perzsaszönyegek, antik komódokat, szalonokat, szekretereket, modern ebédlő és hálóberendezéseket, ezüsttárgyakat, briliáns ékszereket, antik órákat, uri szobabútor, fotelokat, függöny, storeokat, dísztárgyakat, stb. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-utca) Neuman-palota. 1000

INGATLAN.

HÁZ ELADÓ! 2x3 szobás és 1x2 szobás lakással belvárosban. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 4992

VILLASZERŰ ÚJ LAKÓHÁZ, több lakással, jutányosan eladó. Calea Victoriei No. 46. 4101

TITELK, V. APPONYI KÖRUTON eladó. Érdeklődni: Transilvania oégnél, v. Radnai-ut 10. 4102

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

HUSZONÖT-HARMINEZEZER lej tőkével jövedelmező régi vállalatnál biztos megélhetést talál. „Aktív társ“ jellegre az Aradi Közlöny kiadója kóretik válasz. 4100

Nagy üzlethelyiség

főtéren, a Minorita-templommal szemben

azonnalra kiadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 250

HIRDESSEN

a 46 éve fennálló
„Aradi Közlöny“
karácsonyi számában!